

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Α. Γ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

49049

ΜΕΛΩΔΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(SOLFÈGE)

ΗΤΟΙ

ΜΕΘΟΔΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΩΔΙΚΩΝ ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΩΝ

ΜΟΝΟΦΩΝΩΝ, ΔΙΦΩΝΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΦΩΝΩΝ

Ἐγκριμένον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων
Παρθεναγωγείων καὶ Διδασκαλείων
διὰ μίαν πενταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ ἔτους 1932—1933

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΔΕΚΑΘΗ

Ἄριθ. Ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως 53416/19196

Ἀντίτυπα 1.500

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ἙΣΤΙΑΣ,
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & Σῆ Α.Ε.
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 46
1940

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΔΕΥΤΕΡΑΣ

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{2}{4}$

ΤΕΤΑΡΤΑ.

1.

 σολ σολ λα λα σολ σολ λα λα

λα λα σολ σολ λα λα σολ σολ

2.

 σι σι ντο ντο σι σι ντο ντο

σι ντο ντο σι σι ντο σι σι

ΗΜΙΣΗ.

3.

 σολ λα σι ντο σι λα σολ σολ

ΤΕΤΑΡΤΑ ΚΑΙ ΗΜΙΣΗ.

4.

*) Τό σημεῖον ὀ σημαίνει ἀναπνοήν.

5.

φα φα μι , μι φα φα μι
 μι φα φα μι φα φα μι

6.

ντο ντο ρε ρε ντο ντο ρε
 ντο ρε ντο ντο ρε ρε ντο

7.

8.

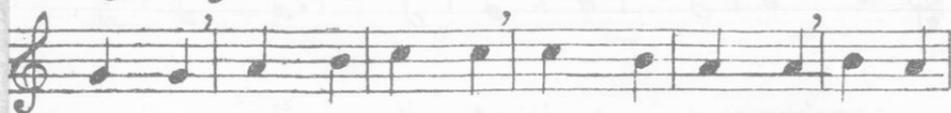
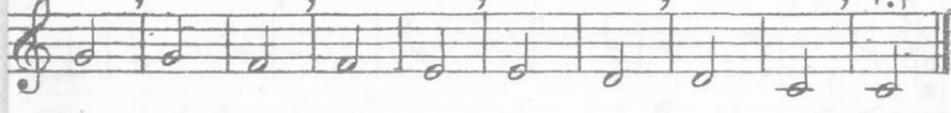
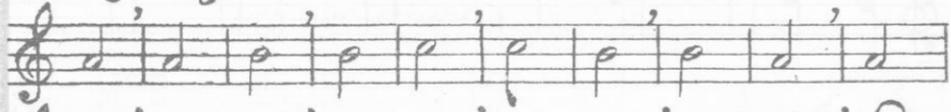
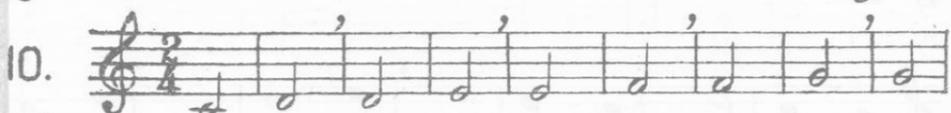
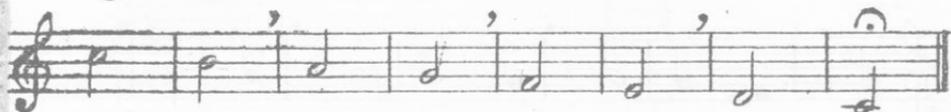
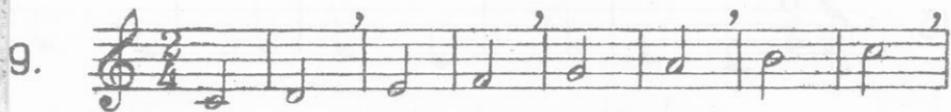
ΜΕΙΖΟΝ ΚΛΙΜΑΞ ΤΟΥ ΝΤΟ

Άνιούσα.

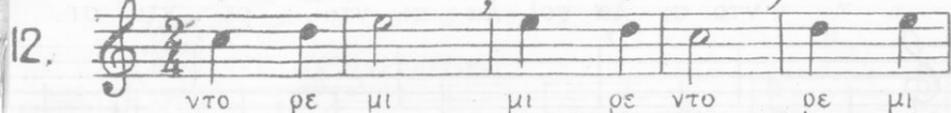
1τ. 1τ. 1/2τ. 1τ. 1τ. 1τ. 1/2τ.

Κατιούσα.

1^η βαθμής 2^α 3^η 4^η 5^η 6^η 7^η 8^η
 1/2τ. 1τ. 1τ. 1τ. 1/2τ. 1τ. 1τ.
 8^η 7^η 6^η 5^η 4^η 3^η 2^α 1^η

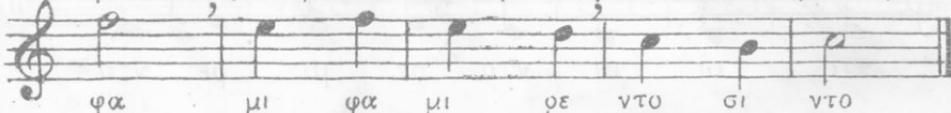
Διά μικρούς μαθητάς μόνον ὀυθμικῶς.

ντο ρε μι μι ρε ντο ρε μι

φα φα μι ρε μι ρε ντο ρε μι

φα μι φα μι ρε ντο σι ντο

13.

Musical notation for exercise 13, consisting of five staves of music in 2/4 time. The melody consists of eighth and quarter notes with accents.

Λιά μικρούς μαθητάς μόνον ρυθμικῶς.

14.

Μουσική μελωδία για το άσκηση 14, με τρεις οδοί μουσικής σε 2/4 χρόνο. Η μελωδία συνοδεύεται από λέξεις.

ντο σι λα σολ λα σι ντο ρε, ντο σι
 ντο ρε, ντο ντο σι, λα σολ λα σι
 ντο σι σι ντο ρε μι ρε ντο

Παῦσις ἡμίσεος

15.

Παῦσις τετάρτου $\frac{3}{4}$ ἢ $\frac{2}{4}$

16.

Θεωρητικὴ ἐρμηνεία τῶν διαστημάτων δευτέρας.

17.

1 τόν. μεγάλῃ 2 ^α	1 τόν. μεγάλῃ	$\frac{1}{2}$ τόν. μικρά	1 τόν. μεγάλῃ	1 τόν. μεγάλῃ	1 τόν. μεγάλῃ	$\frac{1}{2}$ τόν. μικρά
1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8

Ἐλλίπες μέτρον (ἄρσεως).

18.

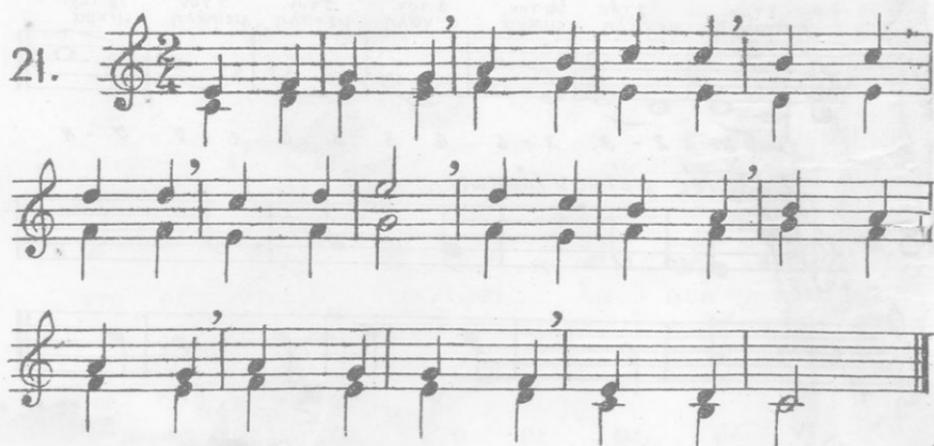
19.

20.

21.

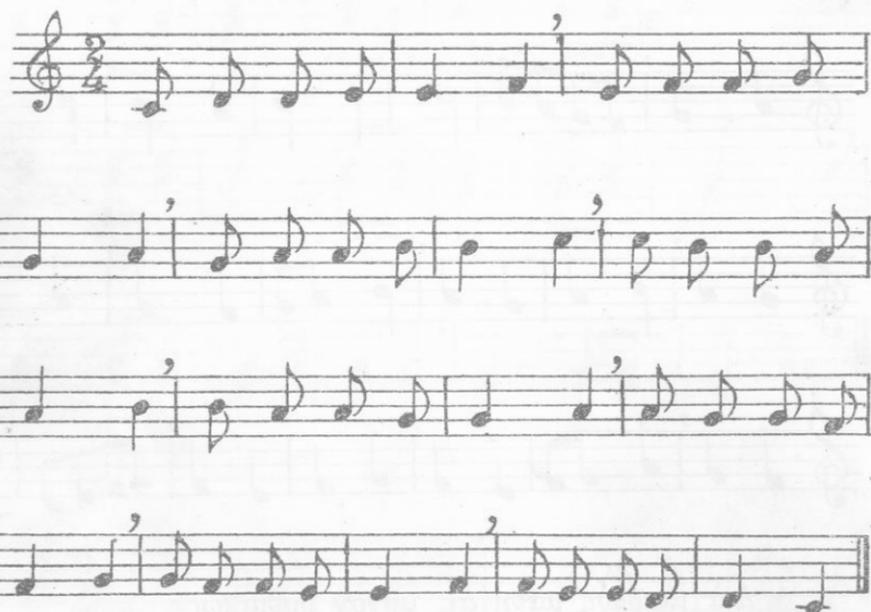

ΟΓΔΟΑ

$$\text{♩} = \text{♪♪} \frac{2}{7} \text{♪♪}$$

$$\frac{1}{4} = \frac{2}{8}$$

ΟΓΔΟΑ ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΑ.

22.

23.

ΤΕΤΑΡΤΑ, ΟΓΔΟΑ ΚΑΙ ΗΜΙΣΗ.

24.

Musical notation for exercise 24, consisting of five staves of music in 2/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat). The notes are: C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. There are accents over the G4, Bb4, and C5 notes.

Διά μικρούς μαθητάς μόνον ρυθμικῶς.

25.

Musical notation for exercise 25, consisting of two staves of music in 2/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one flat (B-flat). The notes are: C4, D4, E4, F4, G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. There are accents over the G4, Bb4, and C5 notes.

26.

Musical score for exercise 26, consisting of four staves of music in 2/4 time. The melody is written on the top staff, and the accompaniment is on the bottom three staves. The melody consists of eighth and quarter notes with slurs. The accompaniment consists of chords and dyads.

27.

Musical score for exercise 27, consisting of two staves of music in 2/4 time. The melody is written on the top staff, and the accompaniment is on the bottom staff. The melody consists of eighth and quarter notes with slurs. The accompaniment consists of chords and dyads.

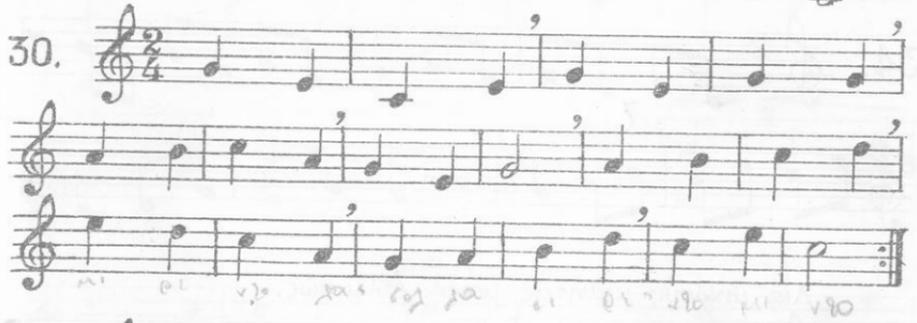
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΙΤΗΣ

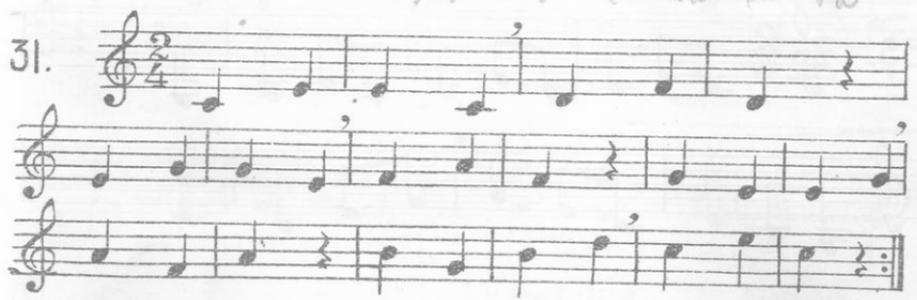
28.

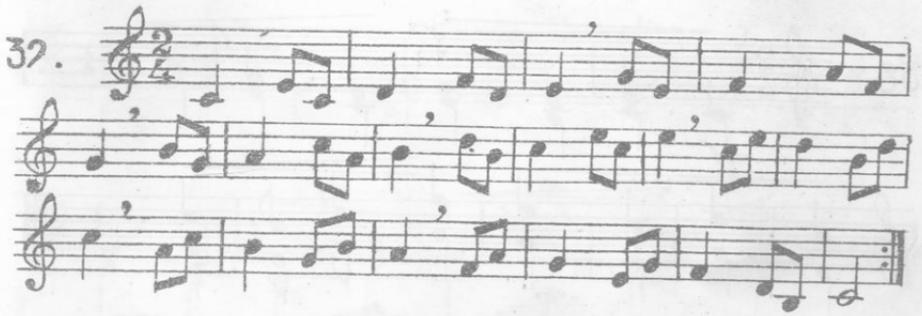
The image shows a page of musical notation for exercise 28, titled "ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΡΙΤΗΣ" (Third Intervals). The exercise is written on nine staves of music in 2/4 time, starting on a treble clef. The first staff begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The melody consists of eighth and quarter notes, with accents over the notes. The intervals between notes are primarily thirds, as indicated by the title. The exercise concludes with a double bar line.

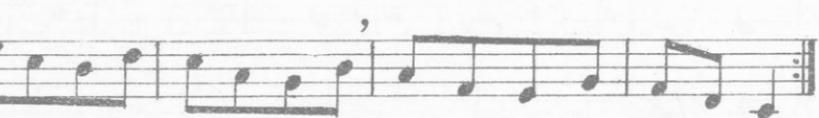
av 2' + ... 3' + K 2' + 2'

29.

30.
mi ol vto pas cog da ei ol vto mi vro

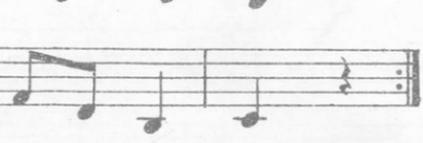
31.

32.

33.

34.

Διά μικρούς μαθητές μόνον ρυθμικῶς.

35.

36.

37.

mf

f

38.

pf

f

θεωρητική ερμηνεία τῶν διαστημάτων τρίτης.

39.

2 τόν. μεγάλη τρίτη 1 ½ τόν. μικρά 1 ½ τόν. μικρά 2 τόν. μεγάλη 2 τόν. μεγάλη 1 ½ τόν. μικρά 1 ½ τόν. μικρά

1 - 3 2 - 4 3 - 5 4 - 6 5 - 7 6 - 1 7 - 2

Παῦσις ὀγδοῦ 7

40.

Μ - 4 1 6 1 9 0 0 1 2 0 1 1 0 V

παιδί

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{1}{4}$ " C

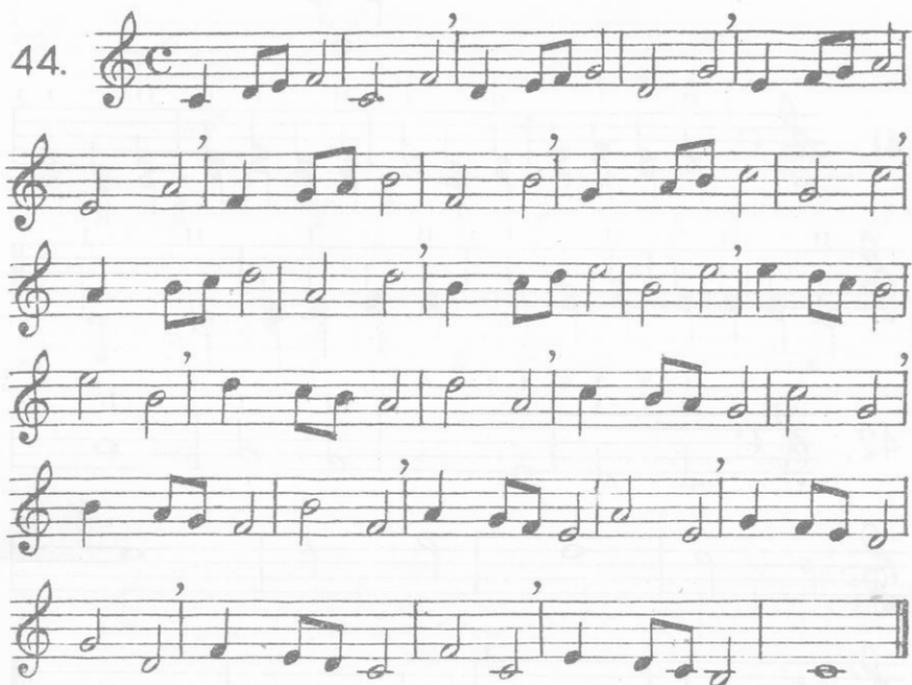
41.

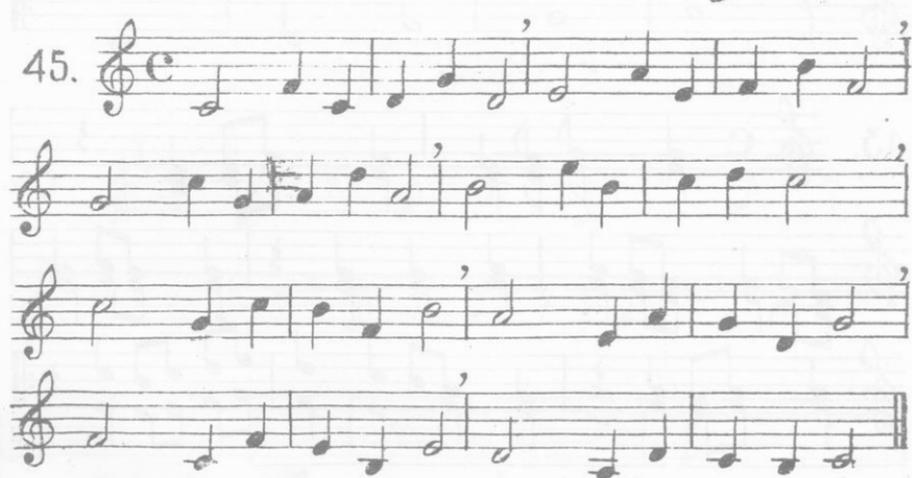
42.

43.

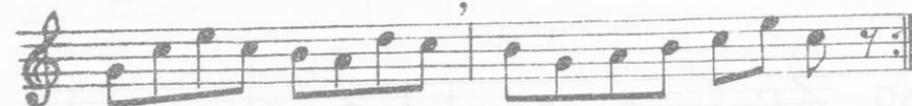
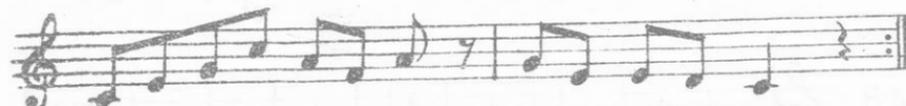
A. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, "Μελωδικαί Άσκήσεις", ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ 1940

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΕΤΑΡΤΗΣ

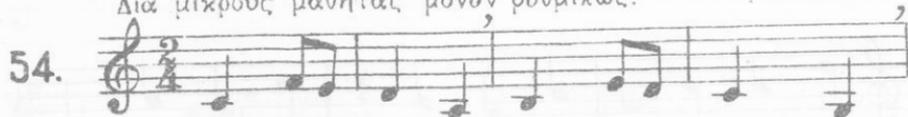
44.

45.

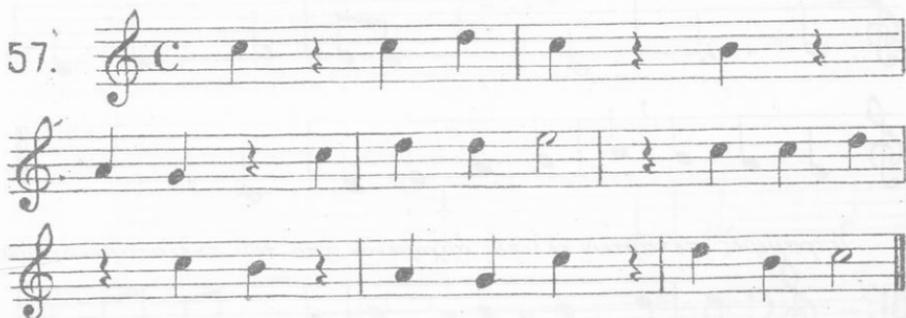
Διά μικρούς μαθητές μόνον, ρυθμικώς.

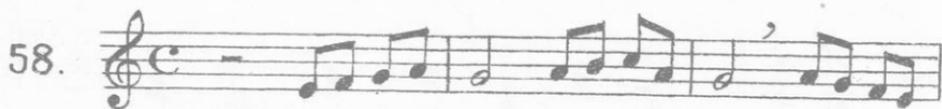

55.

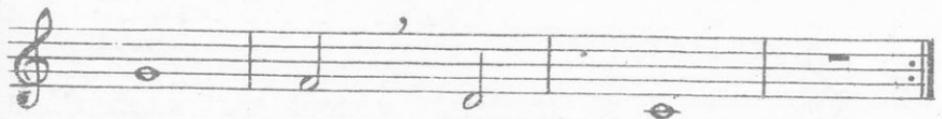
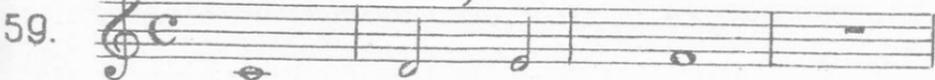
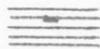
Θεωρητική έρμηνεία τῶν διαστημάτων τετάρτης.

56.

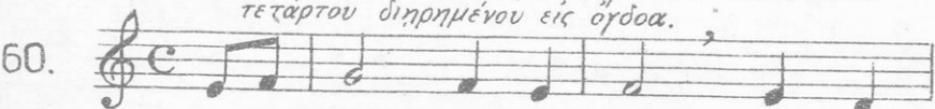
57.

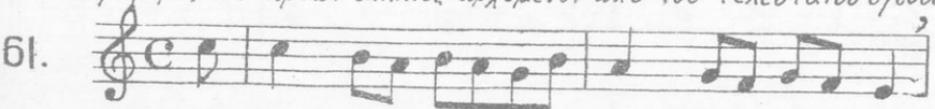
Παύσις ολοκλήρου

Τετραμερές τετάρτων έλλιπές αρχόμενον από του τελευταίου
τετάρτου διηρημένου εις όγδοα.

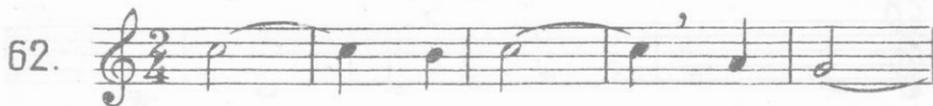

τετραμερές τετάρτων έλλιπές αρχόμενον από του τελευταίου όγδού.

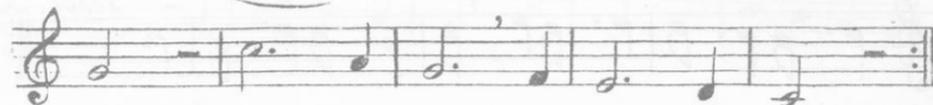
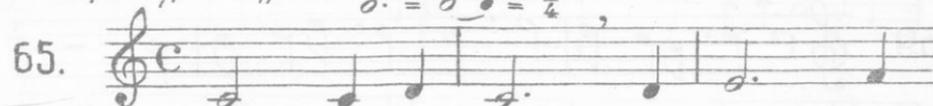

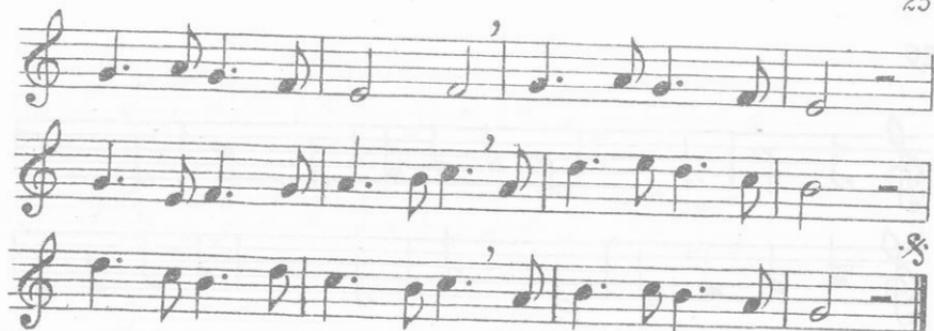
Σύνδεσις διάρκειάς — ή —

Σημ. Εἰς τὰς ἀριθμ. 65 καὶ 67 ἀσκήσεις, ὡς καὶ εἰς τὰς κατωτέρω 95 καὶ 96 ἐφιστάται ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν ἐπὶ τῆς διαφόρου γραφῆς τῶν πρώτων μέτρων, ὧν ὁ ὄγκος εἶναι ὁ αὐτός.

Παρεστιγμένον ἡμισυ. $\text{στιγμῆ. } d. = d \cdot d = \frac{3}{4}$

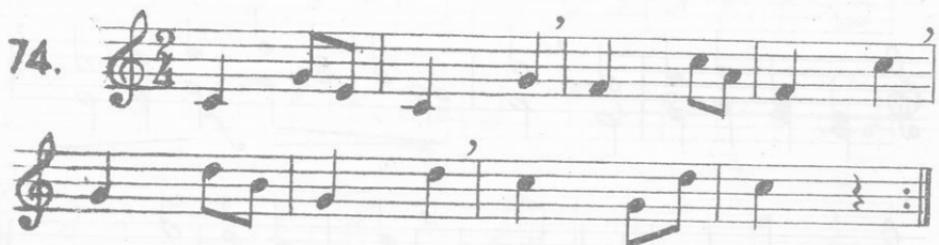
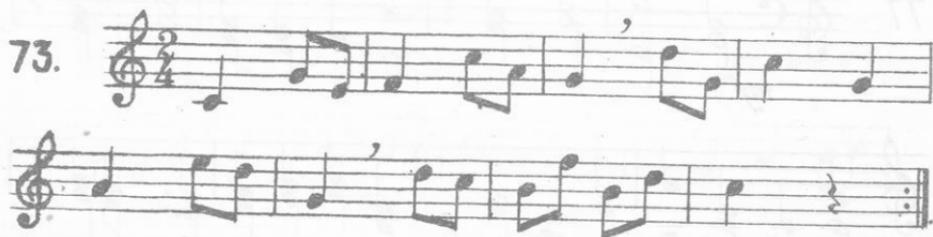
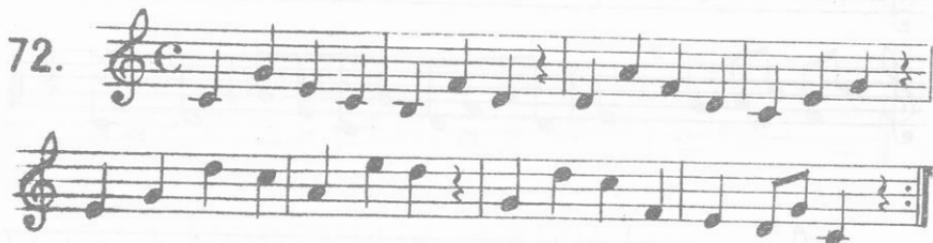
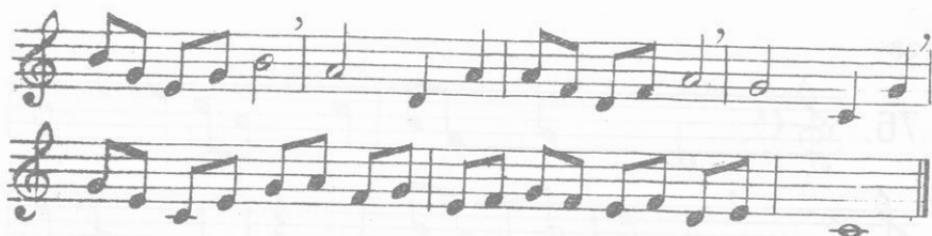

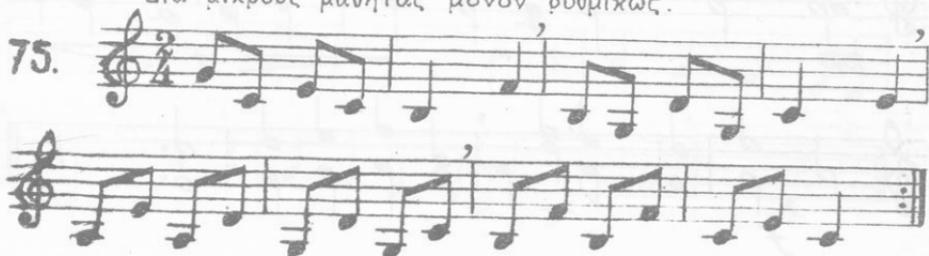
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΣ

70.

Seven staves of musical notation in treble clef, illustrating the interval of a fifth (Πεμπτή). The first staff starts with a treble clef and a common time signature (C). The notes are: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The subsequent staves show various rhythmic patterns and accidentals, including a sharp sign above a note in the second staff.

Διά μικρούς μαθητάς μόνον ρυθμικῶς.

76.

System 76, measures 1-3. The music is written in treble clef with a common time signature (C). The first staff contains a melody starting with a quarter rest, followed by quarter and eighth notes. The second staff provides a harmonic accompaniment with quarter and eighth notes. The third staff continues the accompaniment with eighth and sixteenth notes, ending with a double bar line.

77

System 77, measures 1-4. The music is written in treble clef with a common time signature (C). The first staff begins with a dynamic marking of *mf* and contains a melody of quarter notes. The second staff features a harmonic accompaniment of chords, with a dynamic marking of *f* appearing in the third measure. The third staff continues the accompaniment with a dynamic marking of *pp* in the first measure and *f* in the third measure. The fourth staff concludes the system with a dynamic marking of *f* and ends with a double bar line.

Θεωρητική ἔρμηνεία τῶν διαστημάτων πέμπτης.

78. $3\frac{1}{2}$ τον. καθαρά πέμπτη
 $3\frac{1}{2}$ τον. καθαρά
 $3\frac{1}{2}$ τον. καθαρά

1 2 3 4 5
 1 5 2 6 3 7
 $3\frac{1}{2}$ τον. καθαρά
 $3\frac{1}{2}$ τον. καθαρά
 $3\frac{1}{2}$ τον. καθαρά
 $2\frac{1}{2}$ τον. ἠλαττωμένη
 4 8 5 2 6 3 7 4

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΚΤΗΣ

79.

Musical score for measures 80-81. The score consists of ten staves of music in treble clef, common time (C). The melody is written on a single staff, and the accompaniment is written on a second staff. The melody features a sequence of eighth and quarter notes, with several notes marked with an accent (´). The accompaniment consists of a steady eighth-note pattern. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Musical score for measures 82-83. The score consists of two staves of music in treble clef, common time (C). The melody is written on a single staff, and the accompaniment is written on a second staff. The melody features a sequence of eighth and quarter notes, with several notes marked with an accent (´). The accompaniment consists of a steady eighth-note pattern. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

82.

83.

84.

Διά μικρούς μαθητάς μόνον ρυθμικῶς.

85.

86.

mf

mf

p

mf

p

da

f

Θεωρητική ἔρμηνεία τῶν διαστημάτων ἕκτης.

87.

4 $\frac{1}{2}$ τόν. μεγάλη ἕκτη
1 2 3 4 5 6

4 $\frac{1}{2}$ τόν. μεγάλη
6 2 7 3 8

4 $\frac{1}{2}$ τόν. μεγάλη
4 $\frac{1}{2}$ τόν. μεγάλη
3 $\frac{1}{2}$ τόν. μικρά
3 $\frac{1}{2}$ τόν. μικρά

4 2 5 3 6 4 7 5

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{3}{4}$ =

ΤΕΤΑΡΤΑ - ΠΑΥΣΕΙΣ ΤΕΤΑΡΤΟΥ - ΗΜΙΣΗ.

88.

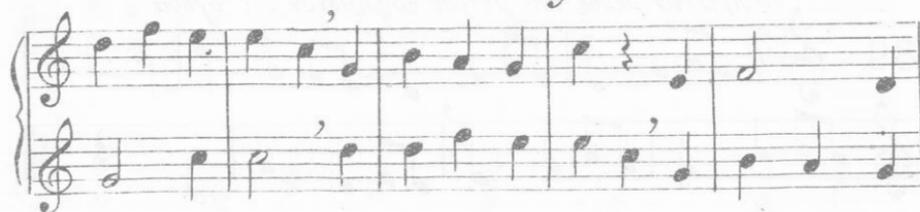
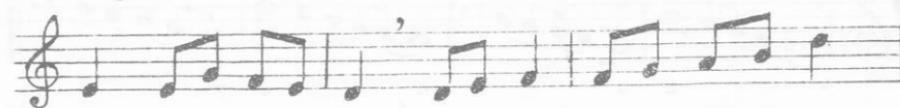
Τό πρῶτον μέρος τοῦ μέτρου διηρημένον εἰς ὄγδοα.

89

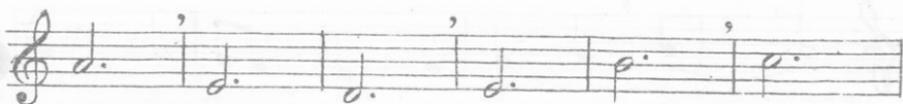
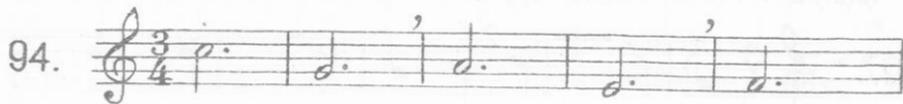
Τό 2^{ον} μέρος τοῦ μέτρου διηρημένον εἰς ὄγδοα.

90

Τό τρίτον μέρος τοῦ μέτρου διηρημένον εἰς ὄγδοα.

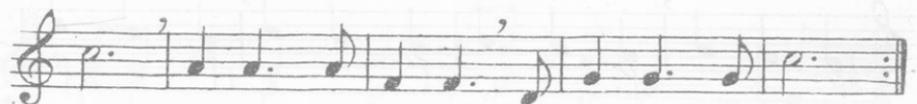
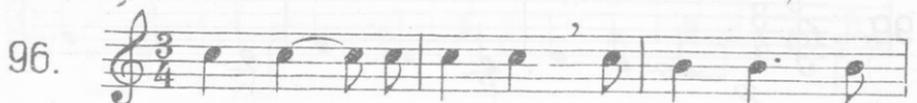
Παρεστιγμένον ἡμῖσι εἰς μέτρον τριμερές τετάρτων.

Παρεστιγμένον τὸ πρῶτον τέταρτον εἰς μέτρον τριμερές τετ/των.

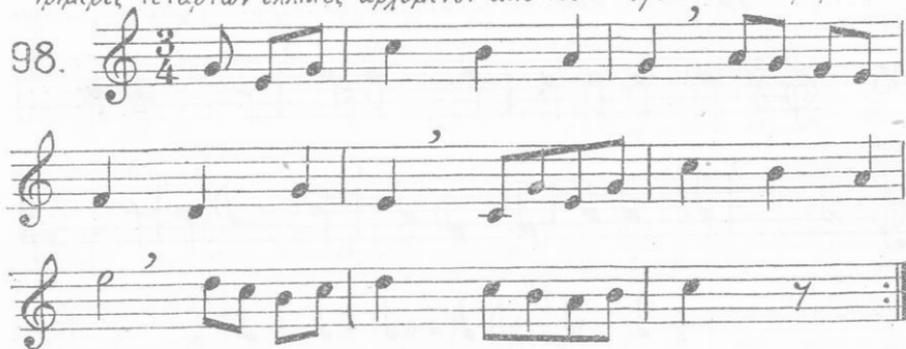
Παρεστιγμένον τὸ 2^{ον} τέταρτον εἰς μέτρον τριμερές τετ/των

Τριμερές τετάρτων έλλιπές αρχόμενον από του 2^{ου} ογδού του 3^{ου} μέρους.

97.

Τριμερές τετάρτων έλλιπές αρχόμενον από του 2^{ου} ογδού του 2^{ου} μέρους.

98.

99.

First system of music, consisting of three staves. The first staff begins with a dynamic marking of *f* (forte).

100.

Second system of music, consisting of four staves. The first staff begins with a dynamic marking of *p* (piano). The second staff has a dynamic marking of *pp* (pianissimo). The system concludes with a double bar line and a repeat sign.

ΔΕΚΑΤΑ ΕΚΤΑ

Δέκατα ἕκτα εἰς μέτρον διμερὲς τετάρτων.

101.

Δέκατα ἕκτα εἰς μέτρον τριμερὲς τετάρτων.

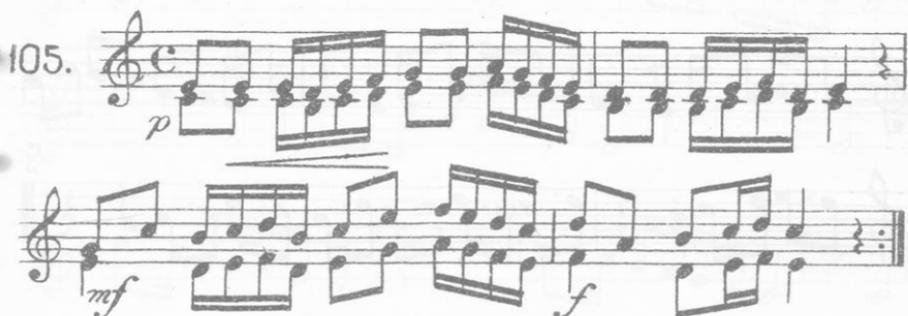
102.

Ὀγδοα καὶ δέκατα ἕκτα.

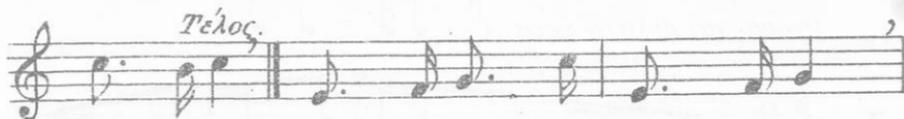
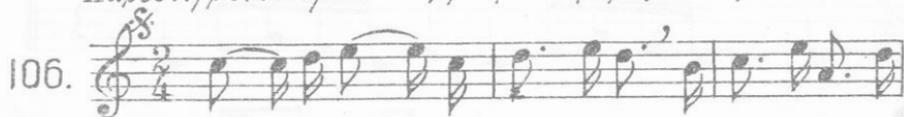

Δέκατα ἕκτα καὶ ὀγδοα.

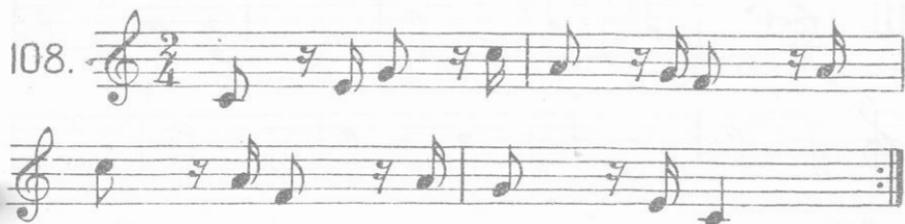
Παρεστιγμένον ὄρθον εἰς μέτρον διμερές τετάρτων.

Παρεστιγμένον ὄρθον εἰς μέτρον τετραμερές τετάρτων.

Παῦσις δεκάτου ἔκτου 7

108.

Ἐλλιπές μέτρον ἀρχόμενον ἀπό δεκάτου ἔκτου.

109.

ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΒΔΟΜΗΣ.

110.

111.

Musical score for exercise 111, consisting of eight staves of music in treble clef with a common time signature (C). The melody is written on a single staff and includes various note values such as quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests and accents.

112.

Musical score for exercise 112, consisting of two staves of music in treble clef with a 3/4 time signature. The melody is written on a single staff and includes quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests and accents.

113.

Musical score for exercise 113, consisting of one staff of music in treble clef with a common time signature (C). The melody is written on a single staff and includes quarter, eighth, and sixteenth notes, along with rests and accents.

Διά μικρούς μαθητάς μόνον ρυθμικῶς.

Θεωρητική ἑρμηνεία τῶν διαστημάτων ἐβδόμης.

116.

5/2 τον. μεγάλη ἐβδόμη
4 2/2 τον. μικρά.

1 2 3 4 5 6 7 2 8

4 2/2 τον. μικρά 5/2 τον. μεγάλη
3 2 4 3

4 2/2 τον. μικρά 4 2/2 τον. μικρά 4 2/2 τον. μικρά
5 4 6 5 7 6

117.

pp

pp

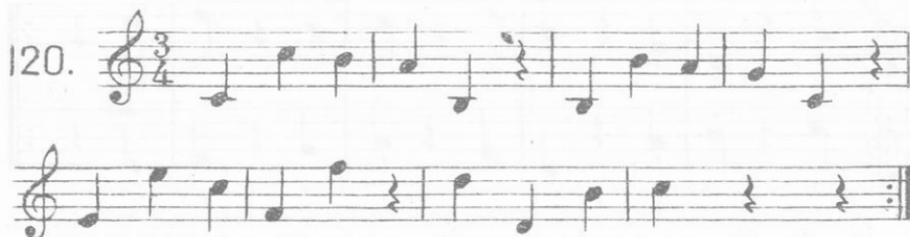
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΟΓΔΩΝΗΣ

118.

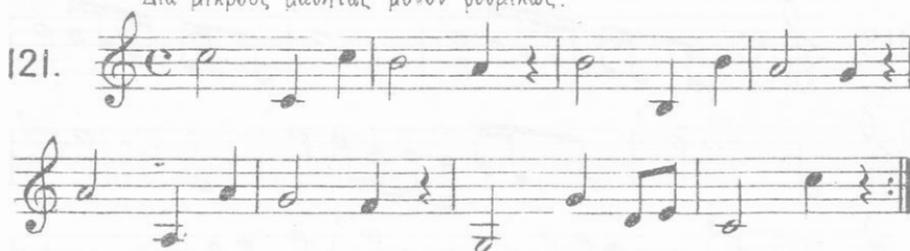
Exercise 118 consists of five staves of musical notation in treble clef, common time (C). The first staff begins with a treble clef, a common time signature, and a C-clef. The notes are: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The second staff continues with: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The third staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The fourth staff continues with: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The fifth staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The exercise ends with a double bar line and repeat dots.

119.

Exercise 119 consists of three staves of musical notation in treble clef, common time (C). The first staff begins with a treble clef, a common time signature, and a C-clef. The notes are: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The second staff continues with: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The third staff continues with: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The exercise ends with a double bar line and repeat dots.

120.

Διά μικρούς μαθητές μόνον ὀρθμικῶς.

121.

122.

θεωρητική ἑρμηνεία τῶν διαστημάτων ὀγδοῦς.

123.

5 $\frac{1}{2}$ τον, καθαρά ὀγδοῦς
5 $\frac{1}{2}$ τον, καθαρά
5 $\frac{1}{2}$ τον, καθαρά

5 $\frac{1}{2}$ τ. καθαρά
5 $\frac{1}{2}$ τ. καθ.
5 $\frac{1}{2}$ τ. καθ.
5 $\frac{1}{2}$ τ. καθ.

1 2 3 4 5 6 7
1 2 3
4 5 6 7

Ἀνακεφαλαίωσις διαστημάτων.

124.

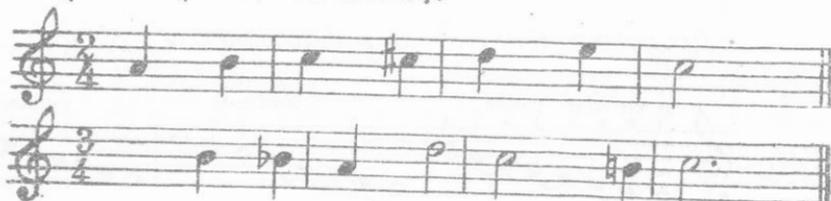
Ἔις τὴν κατωτέρω ἀσκησιν, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑπ' αἰθ. 130, ὁ μὲν διδάσκαλος ἀοῖε τὸν σημειούμενον φθόγγον, ὁ δὲ μαθητὴς τὸν ζητούμενον τοιοῦτον.

125.

εὔρετε τὸ σι τὸ ντο τὸ σολ τὸ φα τὸ λα
τὸ σολ τὸ φα τὸ ρε τὸ φα τὸ λα
τὸ σι τὸ ντο τὸ λα τὸ μι τὸ ντο
τὸ ρε τὸ λα τὸ ντο τὸ σι τὸ λα

Μετὰ τὴν ἐξάσκησιν εἰς τὰ διαστήματα τῆς μείζονος κλίμακος ντο, διδάσκονται αἱ ἑξῆς θεωρητικαὶ γνώσεις: Διαίρεσις τοῦ τόνου εἰς ἡμιτόνια (μεγαῖος φθόγγος), σημεία ἀλλοιωθῆως, διέσις (♯), ὑφεσις (b), ἀναίρεσις (b). Τυχαῖα σημεῖα ἀλλοιωθῆως.

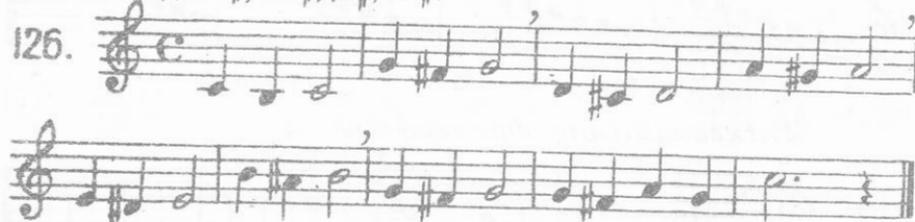
Τυχαία σημεία αλλοιώσεως.

Άσκήσεις ήμιτονίων.

φα#, ντο#, σολ#, ρε#, λα#.

126.

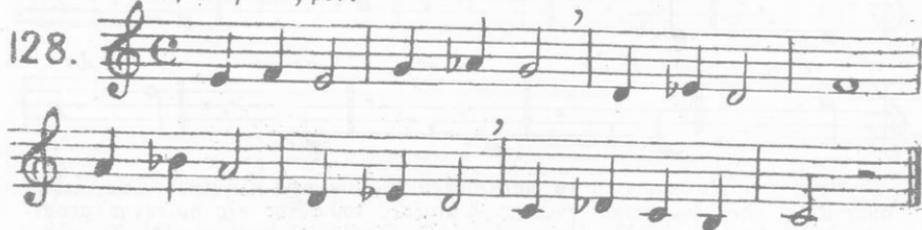

127.

σιb, μιb, λαb, ρεb.

128.

129.

εὔρετε τὸ σι τὸ σι \flat τὸ λα \flat τὸ μι \flat τὸ φα \sharp

130.

τὸ φα τὸ σι τὸ σι \flat τὸ φα τὸ φα \sharp τὸ ντο

τὸ σολ τὸ σι τὸ σι \sharp τὸ ντο \sharp τὸ μι \flat

Χρωματική κλίμαξ,

131.

Διὰ μεγάλους μαθητάς.

Σημ. Τὴν χρωματικὴν κλίμακα τραγουδοῦν οἱ μαθηταὶ πάντοτε συνοδευόμενοι ὑπὸ ὄργανου.

Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, "Μελωδισαὶ Ἀσκήσεις," ἑκδόσεις ἘΝΔΕΚΑΤΗ 1940

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

132.

p

mf

f

Three staves of musical notation in treble clef. The first staff begins with a dynamic marking of *mf*. The second staff begins with a dynamic marking of *f* and ends with a dynamic marking of *mf*. The third staff concludes the section with a double bar line.

133.

Four staves of musical notation in treble clef, starting with a dynamic marking of *mf*. The first staff has a double bar line. The second staff has a double bar line. The third staff has a dynamic marking of *mf* and a double bar line. The fourth staff concludes the section with a double bar line and repeat dots.

Musical score for two staves, measures 135-136. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music consists of eighth and quarter notes. A dynamic marking of *mf* is present above the first staff. The second staff ends with a repeat sign.

137.

Musical score for two staves, measures 137-142. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C). The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music consists of quarter and eighth notes. Dynamic markings include *mf* and *p*. The second staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music consists of quarter and eighth notes. Dynamic markings include *mf*. The third staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music consists of quarter and eighth notes. The fourth staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music consists of quarter and eighth notes. Dynamic markings include *p*. The fifth staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp. The music consists of quarter and eighth notes. Dynamic markings include *f* and *p*.

Τρίγων. = (Σύνολον τριῶν φθογγωσῶμων τῆς αὐτῆς ἀξίας ἰσοδυναμούντων πρὸς ἓν φθογγόσημον τῆς ἀμέσως μεγαλυτέρας ἀξίας).

138.

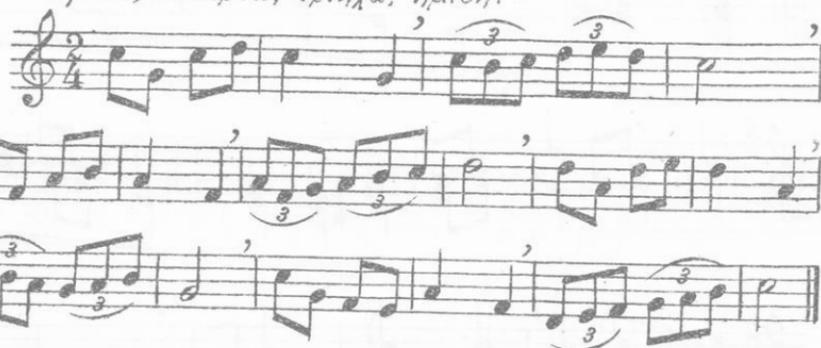

139.

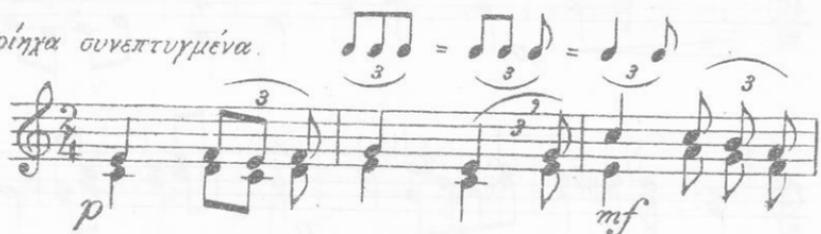
ὀγδοα, τέταρτα, τρίγη, ἡμίση.

140.

Τρίγη συνεπτυγμένα.

141.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Φα.

142.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Φα. (ἴδε γεν. παρατηρήσεις).

143.

καὶ ἀντιστρέφως ὅπως εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 124 γυμνάσμα.

144.

Musical score for exercise 144, consisting of five staves of music in 2/4 time. The first staff shows a series of chords and a melodic line starting with a fermata. The second and third staves feature a rhythmic pattern of eighth notes with accents and dynamic markings *p* and *mf*. The fourth staff continues with a similar pattern, including a *f* dynamic marking and a fermata. The fifth staff concludes with a final chord and a fermata.

145.

Musical score for exercise 145, consisting of three staves of music in 3/4 time. The first staff shows a series of chords and a melodic line. The second and third staves feature a rhythmic pattern of eighth notes with accents and dynamic markings *p* and *f*.

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{3}{8}$ = ♩ .

146.

147.

Σημ. Συγκρίνεται τὸ μέτρον $\frac{3}{8}$ πρὸς τὸ $\frac{3}{4}$ καὶ ἐρμηνεύεται ἡ ῥυθμ. σχέσις καὶ ἀναλογία αὐτῶν.

148.

mf

p

pp

149.

mf

p

mf

mf

p

Πρὸ τῆς διδασκαλίας τῶν ὀνὸ κατωτέρω ἀσκήσεων γίνεται σύγκρισις τῆς ῥυθμικῆς ἀναλογίας τοῦ παρεστιγμένου ὀγδοῦ εἰς μέτρον $\frac{3}{8}$ καὶ εἰς μέτρον $\frac{3}{4}$.

Παρεστιγμένον τὸ πρῶτον ὄγδον εἰς μέτρον $\frac{3}{8}$.

150.

Παρεστιγμένον τὸ δεύτερον ὄρθρον εἰς δ'.

151.

Μεῖζων κλίμαξ τοῦ Ρε.

152.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Ρε (ἴδε γεν. παρατηρήσεις, § 9).

καὶ ἀντιστρόφως, ὅπως εἰς τὸ ὑπ' ἀρ. 124 γύρναμα.

153.

154.

Two staves of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. The first staff begins with a dynamic marking of *mf*. The music consists of chords and eighth notes, with some notes beamed together. The second staff continues the piece, ending with a double bar line.

155.

Six staves of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 3/4 time. The first staff begins with a dynamic marking of *mf*. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. The piece concludes with a double bar line at the end of the sixth staff.

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{6}{8}$

156.

Όταν ἡ ρυθμικὴ ἀγωγή εἶναι ταχεῖα, τὸ μέτρον $\frac{6}{8}$ ἐκτελεῖται εἰς δύο κινήσεις κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν $\frac{2}{4}$, ὅποτε εἰς ἑκάστην κίνησιν γίνονται $\frac{3}{8}$

Εἰς δύο κινήσεις.

157.

Παρεστιγμένον τὸ πρῶτον καὶ τέταρτον ὄρθρον εἰς $\frac{6}{8}$

158.

Παρεστιγμένον τό δεύτερον καί πέμπτον ὄρθον εἰς 6̣.

159.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Σι β.

160.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Σι β.

161.

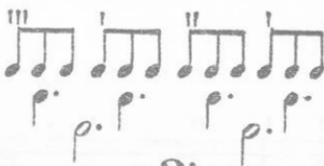
162.

163.

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{9}{8}$ =

164.

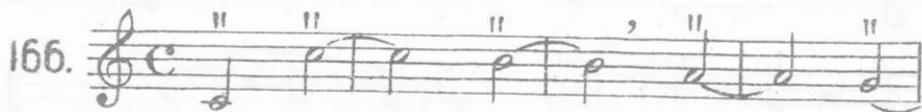
Σημ. Εἰς ταχεῖαν ῥυθμικὴν ἀγωγὴν τὸ μέτρον $\frac{9}{8}$ γίνεται εἰς 3 κινήσεις, κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν $\frac{3}{4}$.

ΜΕΤΡΟΝ $\frac{12}{8}$

Σημ. Εἰς ταχεῖαν ρυθμικὴν ἀγωγὴν, τὸ μέτρον $\frac{12}{8}$ γίνεται εἰς 4 κινήσεις κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν $\frac{4}{4}$

Συγχοπή

Ἀπὸ ἰσχυροῦ εἰς δῖς ἰσχυρόν (Συγχοπή ἡμίσεων).

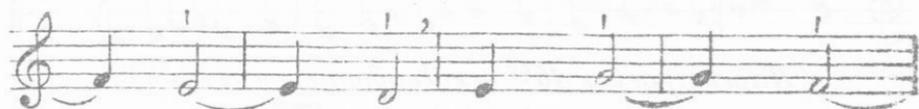

Ἀπο ἀσθενοῦς μέρους εἰς ἰσχυρόν, ὁμαλή. (Συγχοπαὶ τετάρτων εἰς διμερές).

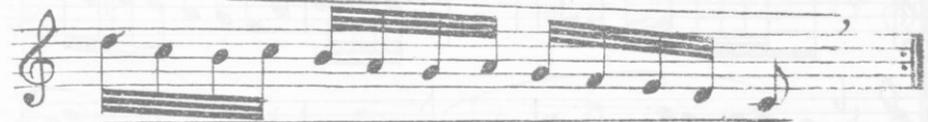
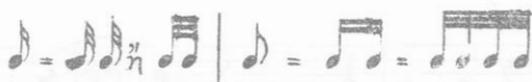

Ευχοστή ανώμαλος

Τριακοστά δεύτερα

Άργά.

173.

Παρεστιγμένον 16^{ον} ακολουθούμενον από 32^{ον}

174.

Άργά.

Beethoven.

175.

dolce

ΑΝΤΙΧΡΟΝΙΣΜΟΣ (Κόντρα τέμπο).

Άντιχρονισμός τετάρτου.

176.

Three staves of musical notation in treble clef and 7/8 time. The first staff contains a sequence of eighth and quarter notes. The second staff begins with a forte (*f*) dynamic marking and features a melodic line with a slur. The third staff begins with a piano (*p*) dynamic marking and continues the melodic sequence.

Αντιχρονισμός δεκάτου ἕκτου.

181.

Two staves of musical notation in treble clef and 2/4 time. The first staff shows a rhythmic pattern of eighth and quarter notes. The second staff continues this pattern, ending with a double bar line and repeat dots.

182.

Three staves of musical notation in treble clef and common time (C). The first staff begins with a forte (*f*) dynamic marking and features a melodic line with a slur. The second and third staves continue the melodic sequence with various rhythmic values and dynamics.

Musical score for measures 178-182. The score is written on four staves in treble clef. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a trill. The second staff features a rhythmic accompaniment with eighth notes and chords. The third and fourth staves continue the melodic and accompanimental lines, ending with a double bar line.

183

Musical score for measures 183-187. The score is written on four staves in treble clef. The first staff is marked with a *p* dynamic and a 2/4 time signature. It begins with a piano introduction. The second and third staves show a melodic line with eighth notes and a rhythmic accompaniment with chords. The fourth staff continues the accompaniment, ending with a double bar line.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Λα.

184.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος του Λα.

185.

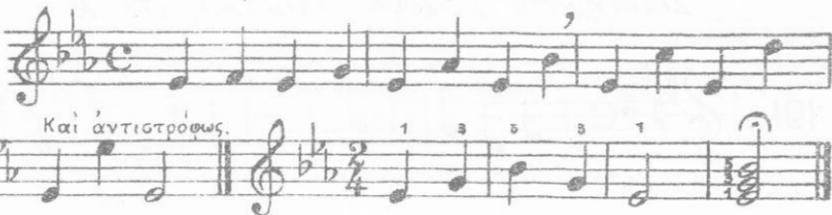
Musical score for five staves in G major. The first staff has a melodic line with a fermata. The second staff has a bass line with a fermata and a *mf* dynamic. The third staff has a bass line with a fermata and a *p* dynamic. The fourth staff has a bass line with a *cresc.* marking and a *mf* dynamic. The fifth staff has a melodic line with a fermata and a *f* dynamic, ending with a triplet of eighth notes.

Μείζων κλίμαξ του Mi b.

187.

Musical score for exercise 187 in G minor, 3/4 time. It consists of a single staff with a bass line. The exercise is marked with fingerings 1, 3, 5, 6, 7 and includes a triplet of eighth notes at the end.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Μι β.

188.

Καὶ ἀντιστροφή.

1 3 5 3 1

189.

p.

p.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Μι.

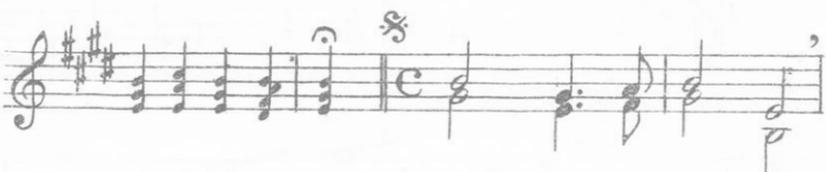
190.

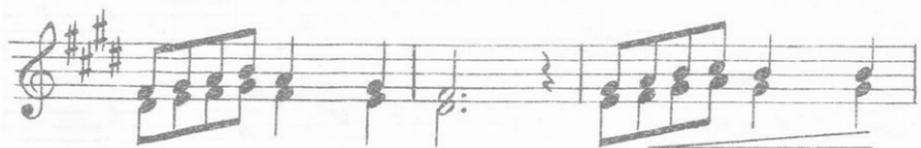
1 3 5 3 1

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Μι.

191. Καὶ ἀντιστρόφως.

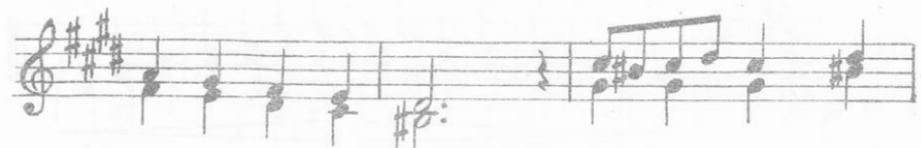

192.

 Τέλος.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Λα β

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Λα β. καὶ ἀντιστρόφως.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Σι.

196.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Σι. -

197.

198.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Ρε β.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Ρε β.

200.

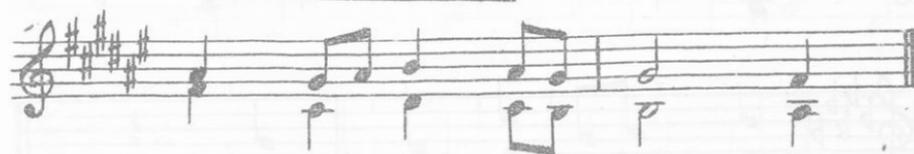
201.

Μείζων κλίμαξ τοῦ Φα#

202.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος του Φα#

Μείζων κλίμαξ τοῦ Σολ β.

204.

Διαστήματα μείζονος κλίμακος τοῦ Σολ β.

205.

209.

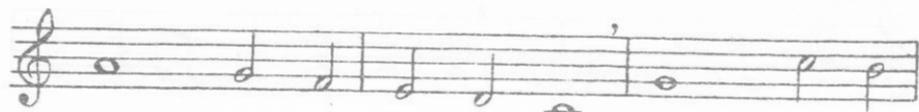
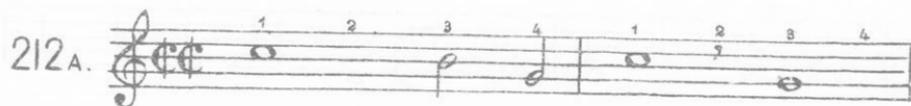
Musical score for exercise 209, consisting of four staves in treble clef with a common time signature. The first staff contains a sequence of eighth notes with fingerings 1, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2, 3, 2. The second and third staves show a descending eighth-note scale with a fermata on the final note. The fourth staff shows a similar descending eighth-note scale.

210.

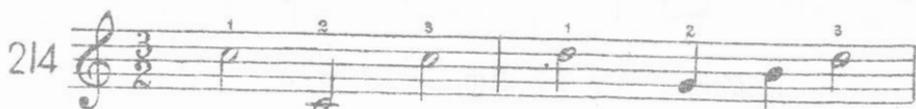
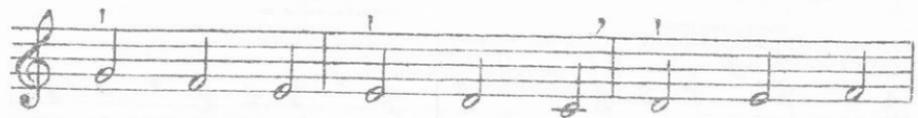
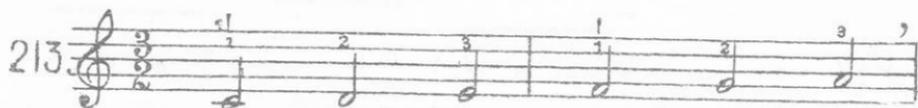
Musical score for exercise 210, consisting of three staves in treble clef with a common time signature. The first staff contains a sequence of eighth notes with fingerings 1, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2. The second and third staves show a descending eighth-note scale with a fermata on the final note.

211.

Musical score for exercise 211, consisting of two staves in treble clef with a 2/2 time signature. The first staff contains a sequence of eighth notes with fingerings 1, 2, 1, 2, 1, 2, 1, 2. The second staff shows a descending eighth-note scale with a fermata on the final note.

Μέτρον $\frac{3}{2}$ =

Μέτρον $\frac{4}{8}$ =

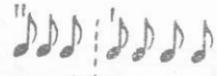

Μέτρον $\frac{6}{4}$ =

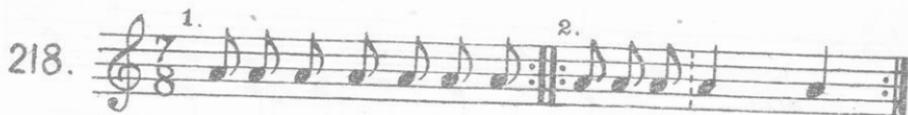
Μέτρον $\frac{5}{4}$ =

Μέτρον $\frac{7}{8}$ = ('Ελληνικός ρυθμός).

Τὸ μέτρον $\frac{7}{8}$ εἶναι σύνθετον ἀποτελούμενον ἀπὸ ἓν μέτρον $\frac{3}{8}$ καὶ ἓν $\frac{4}{8}$.
Συνήθως μετροῦμεν τὰ $\frac{7}{8}$ εἰς 3 κινήσεις, (κατὰ τὴν οὐκ ἐπιθυμητὴν τῶν $\frac{2}{8}$). Ἡ πρώτη ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ $\frac{3}{8}$ καὶ ἀνά μία τῶν λοιπῶν δύο εἰς ἕκαστον μέρος τῶν $\frac{4}{8}$.

Τινές ἐκ τῶν μορφῶν ὑφ' αἷς ἀπαντᾷ τὸ μέτρον $\frac{7}{8}$.

* Ἐκάστη τῶν ἀνωτέρω μορφῶν ἐπαναλαμβάνεται κατὰ βούλησιν.
 * Ἡ ἀναπνοὴ ἀνά δύο μέτρα.

Σημ. Ἐφαρμογὰς τοῦ μέτρου $\frac{7}{8}$ ἴδε εἰς τὰ σχετικὰ ἄσματα τῶν συλλογῶν ἁσμάτων:
 «Ἀπόλλων», «Ὀρφεύς», «Ἀηδονία», «Κελαδῆματα», καὶ τὴν «ΜΟΥΣΙΚΉΝ
 Ἀγωγήν», ἈΘ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Λα.

(σχετικὴ ἐλάσσων τῆς μείζονος Ντο)

α'. Ἐλάσσων ἀρμονικὴ Λα.

ἌΝΙΘΥΣΑ.

219.

1η 1τ. 2α 3η 1τ. 1τ. 5η 6η 7η 8η

Κατιούσα

$\frac{1}{2}$ τ. $\frac{3}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ.

8^η 7^η 6^η 5^η 4^η 3^η 2^α 1^η

Ἡ ἀνωτέρω κλίμαξ συγκρίνεται πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Λα (3#).

Σχηματισμός ἀπάντων τῶν διαστημάτων τῆς ἀρμονικῆς ἐλάσσονος Λα, καταγραφή αὐτῶν ἐν τοῖς τετραδίοις, θεωρητικῆ ἔρμηνεία καὶ μελωδικῆ ἐξάσκησης ἐπ' αὐτῶν. (ἰδιαίτερα ἐξάσκησης πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ τριημιτονίου διαστήματος).

Τὰ ἐν τῇ ἀρμονικῇ ἐλάσσονι ἀπαντῶντα νέα διαστήματα ἢ μὴ ὑπάρχοντα εἰς τὴν μείζονα).

$1\frac{1}{2}$ τ. ἡύξημ. δευτέρα $3\frac{1}{2}$ τ. ἡλατ. ἑβδόμη $3\frac{2}{2}$ ἡύξημ. πέμπτη $1\frac{2}{2}$ ἡλατ. τετάρτη

6 7 7 6 3 7 7 3

220.

Καὶ ἀντιστροφή.

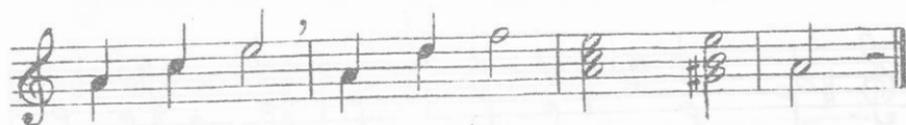
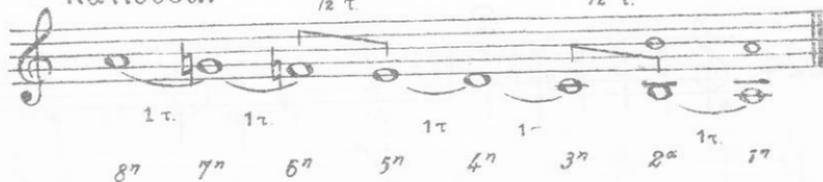
β' Ἐλάσσων μελωδική.
Ἄνιούσα.

221.

$\frac{1}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ.

1 τ. 1 τ. 1 τ. 1 τ. 1 τ.

Κατιούσα.

 $\frac{1}{2}$ τ. $\frac{1}{2}$ τ.

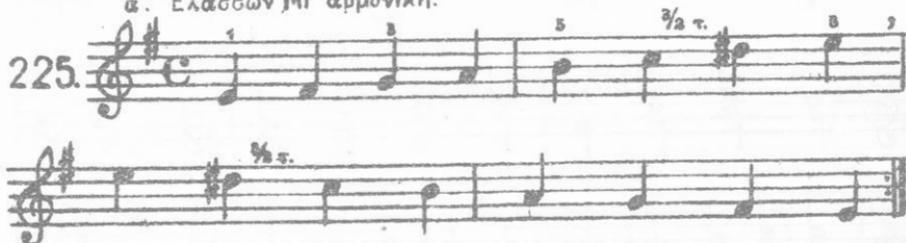
224.

The musical score consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature (C). It starts with a series of chords, followed by a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The first dynamic marking is *mf*. The second staff continues the melody and bass line, with a *p* marking in the left hand and an *mf* marking in the right hand. The third staff features a more complex texture with chords and moving lines. The fourth staff has a *mf* marking. The fifth and sixth staves continue the piece with various rhythmic patterns and dynamics. The seventh staff concludes the piece with a final chord and a fermata.

Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Μι.

(σχετική ἐλάσσων τῆς μείζονος Σολ).

α'. Ἐλάσσων Μι ἀρμονική.

225.

Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Μι (♯).

Διαστήματα ἀρμονικῆς ἐλάσσονος Μι καὶ ἐξάσκησις ἐπ' αὐτῶν.

Καὶ ἀντιστρόφος.

226.

β'. Ἐλάσσων Μι μελωδική.

227.

228.

229.

Ἐλάσων κλίμαξ τοῦ Ρε.

(σχετική ἐλάσων τῆς μείζονος φα)

α'. Ἐλάσων Ρε ἁρμονική.

230.

Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Ρε (2#).

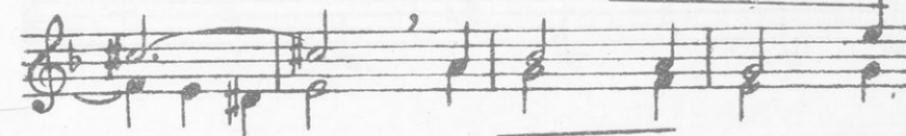
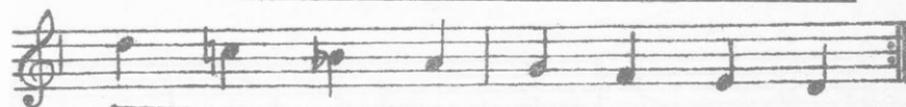
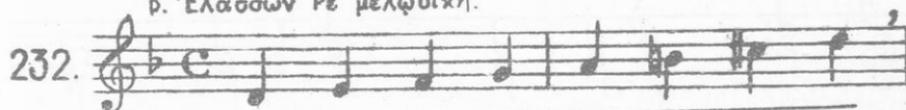
Διαστήματα ἁρμονικῆς ἐλάσσονος Ρε καὶ ἐξάσκησις ἐπ' αὐτῶν.

231.

Καὶ ἀντιστρόφως.

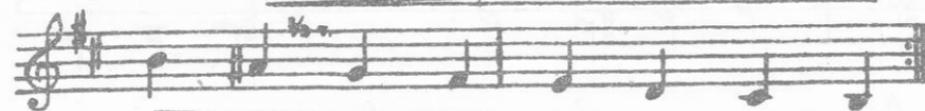
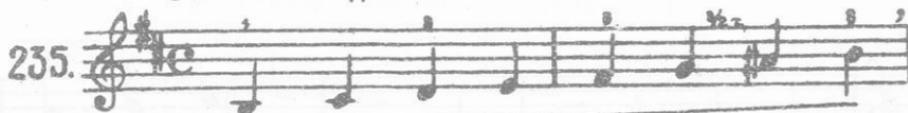
β. Ἐλάσων Ρε μελωδική.

Ἐλάσων κλίμαξ τοῦ Σι.
(σχετική ἐλάσων τῆς μείζονος Ρε)

α'. Ἐλάσων Σι ἁρμονική.

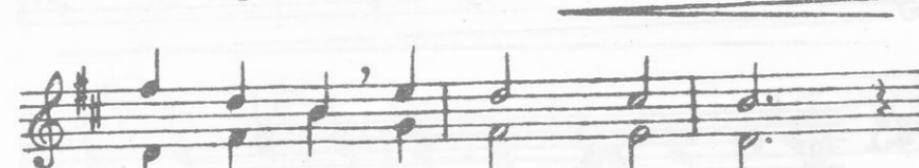
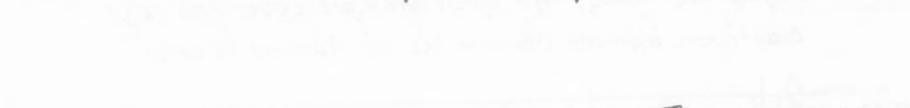
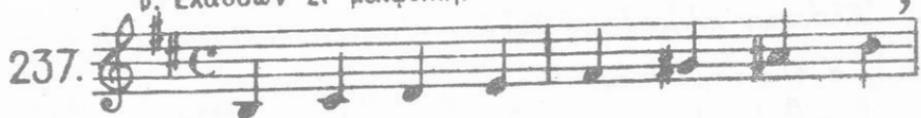
Ἐύχρησις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Σι (5♯).
Διαστήματα ἁρμονικῆς ἐλάσονος Σι καὶ ἐξάσχησις ἐπ' αὐτῶν

Καὶ ἀντιστρόφως.

β' Ἐλάσσων Σι μελωδική.

Α. ΑΡΓΥΡΟΒΟΥΛΟΥ, "Μελωδικοί Ἀσκήσεις", ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ 1940

Ἐλάσων κλίμαξ τοῦ Σολ (σχετική ἐλάσων τῆς μείζονος Σι β).

α. Ἐλάσων Σολ ἁρμονική.

240.

Εὐγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Σολ (2 $\frac{1}{4}$).

Διαστήματα ἁρμονικῆς ἐλάσσονος Σολ καὶ ἐξάσκησις ἐπ' αὐτῶν.

241.

β. Ἐλάσων Σολ μελωδική.

242.

243.

Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Φα \sharp (σχετική ἐλάσσων τῆς μείζονος Λα).

α'. Ἐλάσσων φα \sharp ἁρμονική

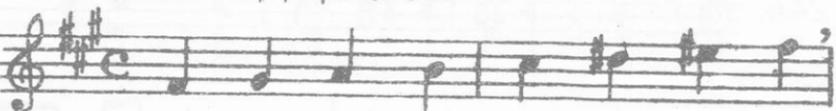
Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Φα# (6#).

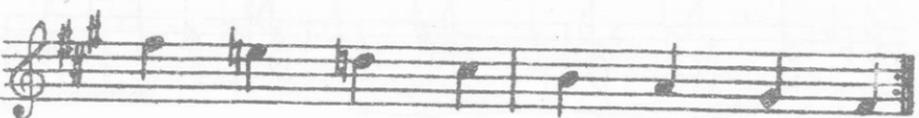
Διαστήματα ἁρμονικῆς ἐλάσσονος καὶ ἐξάσκης ἐπ' αὐτῶν.

246.

 Καὶ ἀντιστρόφως.

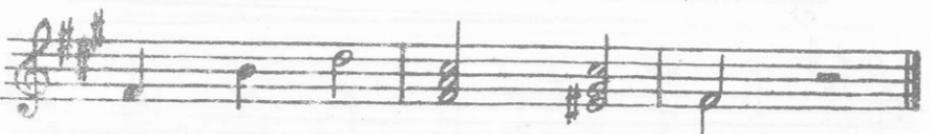
β. Ἐλάσσων Φα# μελωδική.

247.

248.

249.

250.

The musical score consists of six staves of music in treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), and common time (C). The notation includes chords, single notes, and rests. Measure 250 begins with a common time signature. Dynamic markings include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte). The score concludes with a double bar line.

Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Ντο (σχετική ἐλάσσων τῆς μείζονος Μιδ).

α' Ἐλάσσων Ντο ἁρμονική.

251.

Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Ντο.

Διαστήματα ἁρμονικῆς ἐλάσσονος Ντο καὶ ἐξάσκησις ἐπ' αὐτῶν

252.

β' Ἐλάσσων Ντο μελωδική.

253.

254.

255.

mf

p

cresc. *decresc.* *f*

Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Ντο \sharp (σχετική ἐλάσσων τῆς μείζονος Μι).

α'. Ἐλάσσων Ντο \sharp ἁρμονική.

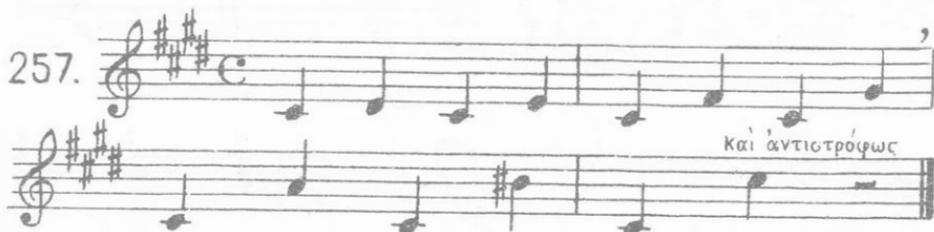
256.

1 3 5 $\frac{7}{8}$ τ. 8 7

$\frac{3}{8}$ τ.

Εύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον κείζονα Ντο# (γ#).

Διαστήματα ἁρμονικῆς ἐλάσσονος Ντο# καὶ ἐξάσκησις ἐπ' αὐτῶν.

257.

Καὶ ἀντιστρόφως

258.

β' Ἐλάσσων Ντο# μελωδική.

259.

260.

mf

Κλίμαξ Φα ελάσσων (σχετική ελάσσων της μείζονος Λα β).

α'. Ἐλάσσων Φα ἁρμονική.

261.

Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Φα (τβ).

Διαστήματα ἁρμονικῆς ελάσσονος καὶ ἐξάσκησις ἐπ' αὐτῶν.

262.

'Ελάσσων κλίμαξ τοῦ Σολ # (σχετική ἐλάσσων τῆς μείζανος Σι).

α'. 'Ελάσσων Σολ # ἁρμονική.

β'. 'Ελάσσων Σολ # μελωδική.

'Ελάσσων κλίμαξ τοῦ Σι b (σχετική ἐλάσσων τῆς μείζανος Ρεi).

α'. 'Ελάσσων Σι b ἁρμονική.

Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Σι β (εβ).

β'. Ἐλάσσων Σι β μελωδική.

269.

Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Μι β.

(σχετική ἐλάσσων τῆς μείζονος Σολ β)

α'. Ἐλάσσων Μι β ἄρμονική.

270.

Σύγκρισις πρὸς τὴν ὁμώνυμον μείζονα Μι β (εβ).

β'. Ἐλάσσων Μι β μελωδική.

271.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΤΡΙΦΩΝΑ

272.

1^η και 2^α φωνή.

mf

3^η φωνή.

273.

Musical score for exercise 273, first system. It consists of two staves in G major, 2/4 time. The right hand starts with a piano (*p*) dynamic and plays a sequence of notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand plays a bass line: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. There are accents over the first and third measures of both hands.

Musical score for exercise 273, second system. The right hand continues with notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand continues with notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. There are accents over the first and third measures of both hands.

Musical score for exercise 273, third system. The right hand continues with notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand continues with notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. There are accents over the first and third measures of both hands.

Musical score for exercise 273, fourth system. The right hand continues with notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The left hand continues with notes: G3, A3, B3, C4, B3, A3, G3. There are accents over the first and third measures of both hands.

276.

Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, «Μελωδικοί Άσκήσεις», ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΔΕΚΑΤΗ 1940

277.

278.

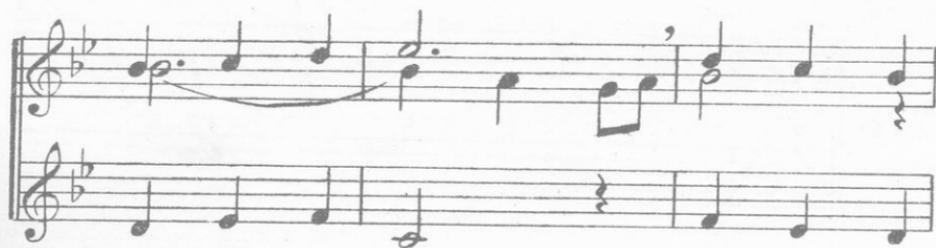
Musical score for exercise 278, measures 1-2. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The first staff (treble clef) contains the melody: measure 1 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat; measure 2 has a quarter note F, a quarter note G, and a quarter note A. The second staff (treble clef) contains the bass line: measure 1 has a whole rest, and measure 2 has a whole rest.

Musical score for exercise 278, measures 3-4. The first staff (treble clef) contains the melody: measure 3 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat; measure 4 has a quarter note F, a quarter note G, and a quarter note A. The second staff (treble clef) contains the bass line: measure 3 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat; measure 4 has a quarter note F, a quarter note G, and a quarter note A.

Musical score for exercise 278, measures 5-6. The first staff (treble clef) contains the melody: measure 5 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat; measure 6 has a quarter note F, a quarter note G, and a quarter note A. The second staff (treble clef) contains the bass line: measure 5 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat; measure 6 has a quarter note F, a quarter note G, and a quarter note A.

279.

Musical score for exercise 279, measures 1-2. The key signature is two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 3/4. The first staff (treble clef) contains the melody: measure 1 has a whole rest, and measure 2 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat. The second staff (treble clef) contains the bass line: measure 1 has a whole rest, and measure 2 has a quarter note B-flat, a quarter note D, and a quarter note E-flat.

The image displays three systems of musical notation, each consisting of a treble and bass staff. The key signature is G major (one sharp). The first system shows a simple melody in the treble and a bass line. The second system features a more complex melody with sixteenth notes in the treble and a bass line. The third system has a melody with a long note in the treble and a bass line.

Σημ. Παραλλήλως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν διφώνων καὶ τριφώνων ἀσκήσεων βαίνει καὶ ἡ ἐξάσκησις εἰς διφώνους, τριφώνους καὶ τετραφώνους μουσικούς Κανόνας.

Περὶ μουσικοῦ Κανόνας ὡς καὶ σειρὰν τοιούτων ἴδε εἰς τὸν "ὈΡΦΕΥ", καὶ τὴν "ΜΟΥΣΙΚΗΝ ΑΓΟΓΗΝ", Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ.

ΚΛΕΙΔΙ (ΓΝΩΜΟΝ) ΤΟΥ ΦΑ.

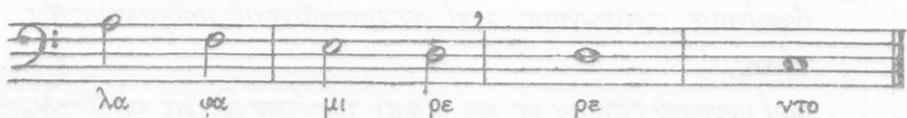
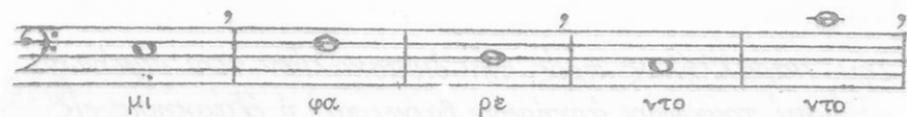
Φα Σολ Λα Σι Ντο Ρε Μι Φα Σολ

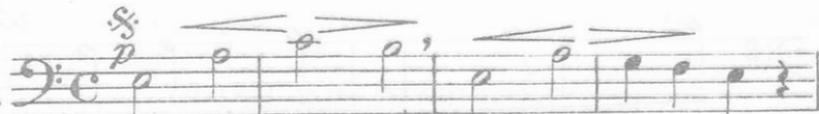

Φα Μι Ρε Ντο Σι Λα Σολ Φα Μι Ρε Ντο

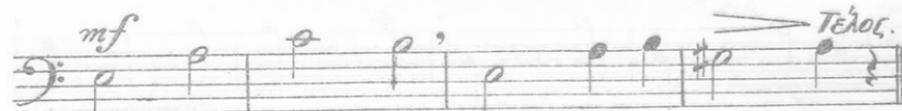

281.

282.

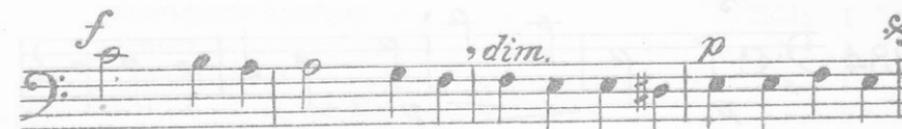
μι λα ντο σι μι λα σολ φα μι

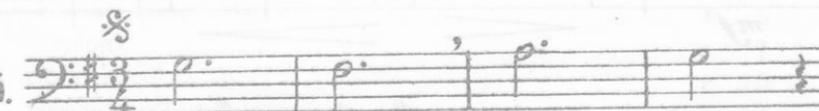
μι λα ντο σι μι λα σι σολ λα

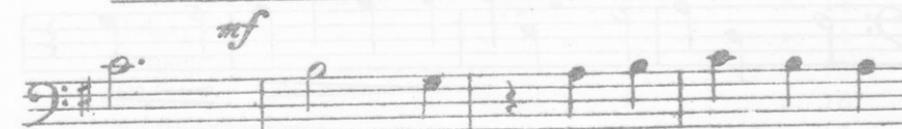

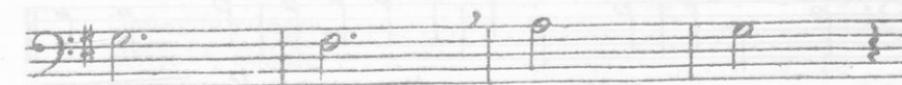
σολ σολ σολ ντο σολ σολ σολ ντο

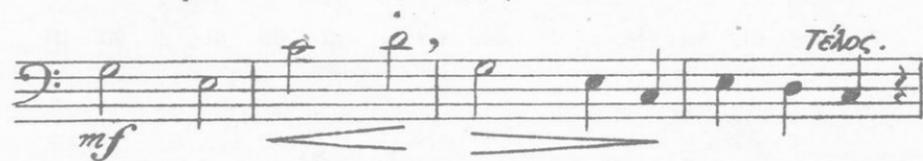
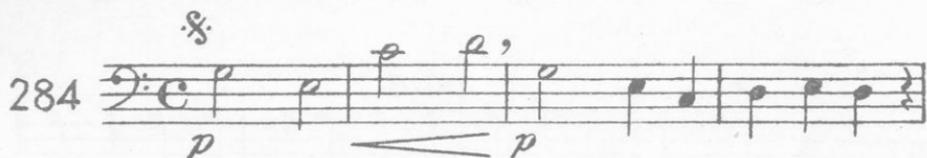
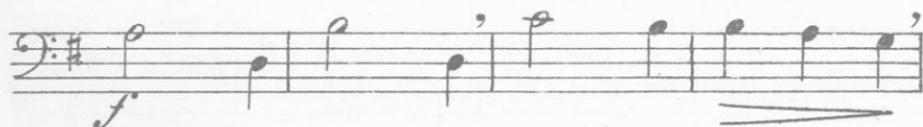
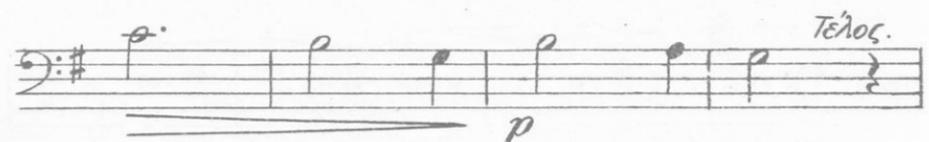

ντο σι λα λα σολ φα φα μι μι ρε μι μι φα μι

283.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ
ΡΥΘΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΩΔΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
(ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ ΜΟΝΟΦΩΝΑ ΚΑΙ ΔΙΦΩΝΑ)
ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

Ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου κατανέμεται εἰς τὰς πέντε κατωτέρας τάξεις τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου ὡς ἑξῆς :

Τάξις Α'

	Σελίς	1
Διαστήματα δευτέρας	»	1
Μέτρον ³ / ₄	»	1
Τέταρτα, ἡμίση	»	2
Μείζων κλίμαξ τοῦ Ντο	»	5
Παῦσις ἡμίσεος	»	6
Παῦσις τετάρτου	»	5
Θεωρητικὴ ἐρμηνεῖα τῶν διαστημάτων δευτέρας ¹⁾	»	5
Ἑλλιπὲς μέτρον ³ / ₄	»	7
Ἵογδοα	»	10
Διαστήματα τρίτης	»	14
Θεωρητικὴ ἐρμηνεῖα τῶν διαστημάτων τρίτης ¹⁾	»	14
Παῦσις ὀγδόου	»	15
Μέτρον ⁴ / ₄	»	15
Ἵολόκληρα	»	16
Διάστημα τετάρτης	»	19
Θεωρητικὴ ἐρμηνεῖα τῶν διαστημάτων τετάρτης ¹⁾	»	20
Παῦσις ὀλοκλήρου	»	20
Μέτρον ⁴ / ₄ ἑλλιπὲς	»	20

¹⁾ Ἴδε ὑποσημείωσιν σελ. 127.

Σύνδεσις διαρκείας	Σελίς 21
Στιγμή. Παρεστιγμένον ἡμῶν	» 21
Παρεστιγμένον τέταρτον	» 22

Τάξις Β'

Διάστημα πέμπτης	» 23
Θεωρητικὴ ἐρμηνεία τῶν διαστημάτων πέμπτης	» 27
Διάστημα ἕκτης	» 27
Θεωρητικὴ ἐρμηνεία τῶν διαστημάτων ἕκτης	» 31
Μέτρον ²	» 31
Δέκατα ἕκτα	» 36
Παρεστιγμένον ὄγδοον	» 38
Παῦσις δεκάτου ἕκτου	» 39
Μέτρον ἑλλίπεδς ἀρχόμενον ἀπὸ δεκάτου ἕκτου	» 39
Διάστημα ἑβδόμης	» 39
Θεωρητικὴ ἐρμηνεία τῶν διαστημάτων ἑβδόμης	» 42
Διάστημα ὀγδόης	» 43
Θεωρητικὴ ἐρμηνεία τῶν διαστημάτων ὀγδόης	» 45
Σημεῖα ἀλλοιώσεως	» 45
Ἀσκήσεις ἡμιτονίων	» 46
Χρωματικὴ κλίμαξ	» 47
Μείζων κλίμαξ τοῦ Σολ	» 50

Τάξις Γ'

Τρίηχον	» 52
Μείζων κλίμαξ τοῦ Φα	» 53
Μέτρον ²	» 55
Μείζων κλίμαξ τοῦ Ρε	» 58
Μέτρον ³	» 60
Μέτρον ¹	» 86
Μείζων κλίμαξ τοῦ Σι ὕφ.	» 61
Μείζων κλίμαξ τοῦ Λα	» 71
Μείζων κλίμαξ τοῦ Μι ὕφ.	» 72
Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Λα	» 87
Διπλῆ στιγμὴ	» 81

Τάξεις Δ'

Μείζων κλίμαξ τοῦ Μι	Σελίς	73
» » » Σι	»	76
» » » Φα δίεσ.	»	78
» » » Λα ὕφ.	»	75
» » » Ρε ὕφ.	»	77
» » » Σολ ὕφ.	»	80
Μέτρον $\frac{3}{2}$	»	81
» $\frac{4}{2}$	»	83
» $\frac{3}{4}$	»	84
Ἐλάσσων κλίμαξ τοῦ Μι	»	91
» » » Σι	»	94
» » » Φα δίεσ.	»	97
» » » Ντο δίεσ.	»	101
» » » Σολ δίεσ.	»	105
» » » Ρε	»	92
» » » Σολ	»	96
» » » Ντο	»	100
» » » Φα	»	103
» » » Σι ὕφ.	»	105
» » » Μι ὕφ.	»	106

Τάξεις Ε'

Συγκοπή	»	68
Ἀντιχρονισμὸς	»	67
Μέτρα $\frac{9}{8}$	»	62
» $\frac{12}{8}$	»	63
» $\frac{4}{8}$	»	85
» $\frac{6}{4}$	»	85
» $\frac{5}{4}$	»	86
Τριακοστὰ δεύτερα	»	65

Γυμνάσματα τρίφωνα	»	107
Κλειδί τοῦ Φα	»	116

2. ΑΝΩΤΕΡΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ¹⁾

Τάξις Α'

Φθόγγος. Φθογγόσημα. Πεντάγραμμον (βοηθητικά γραμμαί). 'Ολόκληρον, ἡμισυ, τέταρτον καὶ αἱ ἀντίστοιχοι τούτων παύσεις. 'Ονόματα φθόγγων. 'Ανιούσα καὶ κατιούσα σειρὰ φθόγγων. Κλειδί τοῦ Σολ. 'Ονομασία τῶν φθογοσῆμων. Διαστήματα 2ας. Μέτρον ²/₄. Τέταρτα καὶ ἡμίση. Μείζων κλίμαξ τοῦ Ντο. 'Ογδοα. Παῦσις ἡμίσεος. Παῦσις τετάρτου. Θεωρητικὴ ἐξέτασις τῶν διαστημάτων δευτέρας. 'Ἐλλιπὲς μέτρον ²/₄. Διαστήματα τρίτης καὶ θεωρητικὴ ἐρμηνεία αὐτῶν. Παῦσις ὀγδού. Μέτρον ⁴/₄. 'Ολόκληρα. Διαστήματα τετάρτης καὶ θεωρητικὴ ἐρμηνεία αὐτῶν. Παῦσις ὀλοκλήρου. Μέτρον ⁴/₄ ἔλλιπὲς. 'Ἐλλιπὲς ἀρχόμενον ἀπὸ ὀγδού. Σύνδεσις διαρκείας. Στιγμὴ, παρεστιγμένον ἡμισυ, παρεστιγμένον τέταρτον. Διαστήματα πέμπτης καὶ θεωρητικὴ ἐρμηνεία αὐτῶν. Μέτρον ²/₄. Διαστήματα ἕκτης καὶ θεωρητικὴ ἐρμηνεία αὐτῶν.

Τάξις Β'

Δέκατα ἕκτα. Παρεστιγμένον ὀγδοον. 'Ἐλλιπὲς ἀρχόμενον ἀπὸ δεκάτου ἕκτου. Παῦσις δεκάτου ἕκτου. Διαστήματα ἐβδόμης καὶ ὀγδῶς καὶ θεωρητικὴ ἐρμηνεία αὐτῶν. Σημεῖα ἀλλοιώσεως. 'Ασκήσεις ἡμιτονίων. Χρωματικὴ κλίμαξ. Μείζων κλίμαξ τοῦ Σολ. Μείζονες κλίμακες Ρε καὶ Λα. Τρίηχον. Μέτρον ²/₂. Μείζονες κλίμακες Φα, Σι ὑφ., Μι ὑφ. Μέτρον ¹/₂. Μέτρον ⁶/₈.

Τάξις Γ'

'Ελάσσων κλίμαξ τοῦ Λα. Διπλῆ στιγμὴ. Μείζονες κλίμακες, Μι, Σι, Φα δίεσ., Λα ὑφ., Ρε ὑφ., Σολ ὑφ. 'Ελάσσονες κλίμακες, Μι, Σι, Φα δίεσ., Ντο δίεσ., Σολ δίεσ., Ρε, Σολ, Ντο, Φα, Σι ὑφ., Λα ὑφ. Μέτρα ²/₂, ⁴/₂, ²/₂. Συγκοπή. 'Αντιχρονισμός. Μέτρα, ⁹/₈, ¹²/₈, ⁵/₄, ⁴/₂. Τριακοστὰ δεύτερα.

¹⁾ Τὴν σελίδα, εἰς ἣν εὐρίσκεται ἕκαστον θέμα, ἴδε εἰς τὸ ἀνωτέρω πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου.

3. ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ

Εἰς τὸ πεντατάξιον διδασκαλεῖον ἡ κατανομή τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ ὕλης γίνεται εἰς τὰς τρεῖς κατωτέρας αὐτοῦ τάξεις ὡς ἐξῆς :

Τάξις Α΄

Ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου ὀριζομένη ὕλη διὰ τὰς τάξεις Α΄, Β΄ καὶ Γ΄ Γυμνασίου.

Τάξις Β΄

Ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου ὀριζομένη ὕλη διὰ τὴν Δ΄ τάξιν Γυμνασίου.

Τάξις Γ΄

Ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω πρόγραμμα τοῦ Γυμνασίου ὀριζομένη ὕλη διὰ τὴν Ε΄ τάξιν Γυμνασίου.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μελωδικῶν ἀσκήσεων πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς :

§ 1. Θεωρητικαὶ γνώσεις καὶ μελωδικαὶ ἀσκήσεις ἀποτελοῦν σύνολον ἀδιαίρετον. Συνεπῶς δὲν διδάσκονται πρῶτον πάντα τὰ κεφάλαια τῆς θεωρίας τῆς μουσικῆς καὶ ἔπειτα αἱ ἀσκήσεις, ἀλλ' ἐκάστοτε διδάσκεται μόνον ἡ θεωρητικὴ γνώσις, ἣς θὰ γίνῃ ἄμεσος ἐφαρμογὴ εἰς τὴν διδαχθησομένην ἀσκήσιν. Ἐξαίρεσις τῆς ἀρχῆς ταύτης γίνεται μόνον εἰς τὰς κατωτέρω ὀριζομένας πρώτας θεωρητικὰς γνώσεις, ὧν εἶναι ἀδύνατος ἡ ἄμεσος ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀσκήσεων.

§ 2. Πρὸς τῆς ἐνάρξεως τῶν μελωδικῶν ἀσκήσεων διδασκονται αἱ ἑξῆς θεωρητικαὶ γνώσεις: φθόγγος, φθογγόσημα, πεντάγραμμον (βοηθητικαὶ γραμμαὶ), δλόκληρον, ἡμισυ, τέταρτον καὶ αἱ ἀντίστοιχοι τούτων παύσεις, ὀνόματα φθόγγων, ἀποῦσα καὶ κατιοῦσα σειρὰ φθόγγων, κλειδί (γνώμων) τοῦ Σόλ, ὀνομασία τῶν φθογγόσημων (ἐξάσκησις εἰς τὴν ἀπρόσδοκτον ὀνοματοθεσίαν αὐτῶν), μέτρον διμερὲς τετάρτων (σχετικαὶ κινήσεις τῆς χειρός), ἰσχυρὸν καὶ ἀσθενὲς μέρος τοῦ μέτρου τούτου (μετρικὸς τονισμός).^{έρ}

§ 3. Πρὸς μὲροφωσιν σταθεροῦ τόνου δι' ὄλους μὲν τοὺς μαθητάς, ἰδιαιτέρως δὲ διὰ τοὺς ἔχοντας ἐλαττωματικὰς τὰς φωνητικὰς χορδὰς, ὁ διδάσκων συνοδεύει τὰς ἀσκήσεις δι' ὄργάνου (ἀρμονίου, βιολίου ἢ πιάνου). Ἡ ἐπικουρία τοῦ ὄργάνου ὀλίγον κατ' ὀλίγον πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, οἱ δὲ μαθηταὶ νὰ ἀποκτήσωσι τοιαύτην σταθερότητα τόνου, ὥστε νὰ ἄδουν χωρὶς συνοδείαν (a capella). Πρὸς μὲροφωσιν δὲ καλοῦ τόνου ὑπὸ τὴν ἔποψιν ποιοῦ καὶ ποσοῦ καὶ ἐξοικείωσιν εἰς τὸ ἄδειν περισσοτέρους τοῦ ἐνὸς φθόγγου ἐπὶ τῆς αὐτῆς συλλαβῆς (legato), κατὰ τὰς ἐπαναλήψεις (αὗται πρέπει νὰ εἶναι συχναί), πᾶσαι αἱ ἀσκήσεις ἄδονται ἐκφωνουμένων τῶν φθόγγων διὰ τοῦ φωνήεντος α καὶ ἐνίοτε ο, ε, ι, ου, ἐπιστᾶται δ' ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν καθαρὰν καὶ κανονικὴν προφορὰν τῶν

συλλαβῶν, ἥτις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τῆς θέσεως τοῦ στόματος κατὰ τὴν ἐκφώνησιν ἐκάστου φωνήεντος.

§ 4. Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀσκήσεων ἐκάστης τάξεως ἐπαναλαμβάνονται αἱ ἀσκήσεις καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς αὐτὰς θεωρητικαὶ γνώσεις τῆς προηγουμένης τάξεως.

§ 5. Εἰς ἕκαστον μάθημα ὀρίζεται τμῆμα ἐκ τῶν διδαχθέντων πρὸς ἀντιγραφὴν ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατ' οἶκον.

§ 6. Αἱ ἀναπνοαί, αἵτινες σημειοῦνται μὲ τὸ σημεῖον ^{''} καὶ οἱ χρωματισμοὶ ἐκτελοῦνται μὲ πᾶσαν ἀκριβείαν.

§ 7. Τοὺς ἐν ταῖς ἀσκήσεσιν ἀπαντῶντας ὄξεις φθόγγους, ρε (ἐπὶ τῆς 4ης γραμμῆς τοῦ πενταγράμμου) μι, φα, ἡ παιδικὴ φωνὴ ἔχει μὲ ἀσθενῆ (κεφαλικὴν) φωνήν, ἀποφεύγει δ' ἐντεταμένους βαρεῖς φθόγγους, λα (ἐπὶ τῆς 2ας βοηθητικῆς γραμμῆς τοῦ πεντάγραμμου) καὶ σολ.

§ 8. Αἱ ἀσκήσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν σημειῶνεται ὀυθμικὴ ἀγωγή ἐκτελοῦνται εἰς *μετρίαν* ὀυθμικὴν ἀγωγήν.

§ 9. Προκειμένου νὰ σχηματισθῇ ἐκάστη νέα κλίμαξ (μείζων ἢ ἐλάσσων), ἐπαναλαμβάνονται ἀπαραιτήτως αἱ ἀσκήσεις τῆς προδιδαχθείσης κλίμακος, ἥτις ἔχει ὡς ὀλισμὸν σημεία ἀλλοιώσεως τοῦ αὐτοῦ εἴδους μὲ τὴν διδαχθησομένην. Π. χ. πρὶν διδαχθῆ ἡ κλίμαξ Μι ὕφ. μείζ. ἐπαναλαμβάνονται αἱ ἀσκήσεις τῆς Σι ὕφ. μείζ. Μετὰ δὲ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ σχηματισμοῦ ἐκάστης κλίμακος σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τὰ διαστήματα ταύτης; (δευτέρας, τρίτης κ.λ.π. ὅπως εἰς τὴν μείζονα Ντο), λαμβανομένης φροντίδος, ὅπως εἰς ὅλας τὰς κλίμακας ἐκτείνωνται ταῦτα πρὸς τὰ ἄνω μὲν μέχρι τοῦ Φα (5η γραμμὴ πενταγράμμου), πρὸς τὰ κάτω δὲ μέχρι τοῦ Λα (2α βοηθητ. γραμμ. κάτωθεν τοῦ πεντάγραμμου), οὐχὶ δὲ εἰς ὕψηλότερους ἢ χαμηλοτέρους φθόγγους. Τὰ διαστήματα ταῦτα καταγράφονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν εἰς τὰ τετράδια, γίνεται ἐξάσκησης εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τούτων καὶ ἔπειτα θεωρητικὴ ἐρμηνεία¹⁾.

§ 10. Διὰ νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν ἀσκήσιν τῶν φωνητικῶν

¹⁾ Ἡ θεωρητικὴ ἐρμηνεία τῶν διαστημάτων δύναται νὰ ἀναβληθῇ δι' ἀργότερα καὶ νὰ γίνῃ εἰς τὸν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ διδασκάλου κατάλληλον χρόνον, ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τῶν μαθητῶν.

χορδῶν και ἀσφαλῆς ἀντίληψις τοῦ τόνου διὰ τῆς ἀκοῆς, ἀνάγκη ἀμέσως μετὰ τὰ πρῶτα μαθήματα νὰ γίνεται ἐξάσκησις εἰς τὴν μουσικὴν ὑπαγόρευσιν (*dictée musicale*). Αὕτη διακρίνεται εἰς προφορικὴν και γραπτὴν. Ἡ μὲν προφορικὴ ἀρχίζει ἀπὸ γνωστὰς ἀσκήσεις. Π.χ. ὁ διδάσκων τραγουδεῖ ἢ ἐκτελεῖ διὰ τοῦ ὄργάνου γνωστόν τι γύμνασμα κατὰ μικρὰς φράσεις. Οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ εὐρίσκωσι τὰ ὀνόματα τῶν φθόγγων. Ἡ δὲ γραπτὴ μουσικὴ ὑπαγόρευσις ἀρχεται πρῶτον ἀνευ ρυθμοῦ, τῶν μαθητῶν σημειούντων τοὺς φθόγγους ἐπὶ τοῦ πίνακος ἢ τοῦ τετραδίου διὰ στιγμῆς τὴν ἄρρυθμὴν ὑπαγόρευσιν διαδέχεται ῥυθμικὴ τοιαύτη, καθ' ἣν οἱ φθόγγοι σημειοῦνται διὰ τοῦ φθογγοσήμου τῆς σχετικῆς ἀξίας. Ἡ γραπτὴ ὑπαγόρευσις κατ' ἀρχὰς ἐκτελεῖται ἐπὶ διατονικῶν διαστημάτων και ἀπλῶν ῥυθμῶν, ἔπειτα δὲ ἐπὶ ἠλλοιωμένων διαστημάτων και συνθέτων ῥυθμῶν.

§ 11. Εἰς τὰς διφώνους ἀσκήσεις αἱ δύο φωναὶ ἐναλλάσσονται, οὕτως ὥστε ὅλοι οἱ μαθηταὶ νὰ ἐξασκῶνται και εἰς τὰς δύο φωνάς.

§ 12. Αἱ ἐν ἀρχῇ τῶν γυμνασμάτων σημειούμεναι μετὰ κρούς φθόγγους συγχορδαὶ τρίφωνοι ἢ τετράφωνοι, ὅπως π.χ. εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 37, 55 γυμνάσματα, δὲν ἄδονται, ἀλλ' ἐκτελοῦνται ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος ἐπὶ τοῦ μουσικοῦ ὄργάνου πρὸς ἐγκατάστασιν τῆς μουσικῆς ἀκοῆς τῶν μαθητῶν εἰς τὴν κλίμακα, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ γύμνασμα.